Turistiuputus Nõval:
Nõva iga elaniku kohta tuleb suvel 500 puhkajat. Lk 3

Haapsalu erakooli idee
on eestvedaja puudumise tõttu varjusurmas. Lk 3

Lääne Elu

Loe värskeid uudiseid www.le.ee

LAUPÄEV, 8. APRILL 2017 | NR 41 (3986) | 1 EURO

Lavly Perling:
kui emotsioonid kaovad, tuleb ära minna.
Lk 6–7

Surmasõitu teinud Mercedes-Benzist on järel vaid rusuhunnik.

2 × URMAS LAURI

POLITSEI- JA PIIRIVALVEAMET

Auto sõitis kurvist otse vastu tee ääres kasvavat puud.

Õnnetuspaika on hukkunu mälestuseks toodud lilli ja küünlaid.

RASKE ÕNNETUS

Linnamäel hukkus avariis noor mees

Neljapäeva varahommikul juhtus Linnamäel autoõnnetus, kus üks noor mees kaotas elu ja teine sai raskeid vigastusi.

KAIRE REILJAN
kaire@le.ee

Raske liiklusõnnetus juhtus neljapäeva varahommikul kl 2.37. Keila–Haapsalu maantee poolt Soolu suunas liikunud Mercedes-Benzi juht kaotas lauges kurvis auto üle kontrolli, auto paiskus vasakule teelt välja ja otsejoones vastu jämedat puud.

Juhi kaassõitja, 29aastane mees sai sündmuskohal surma. Roolis olnud 25aastane mees sai avariis väga raskelt viga ja kiirabi toimetas ta Tallinna haiglasse. Kumbki mees polnud kohalik ega ka mitte Läänemaalt.

Vastu puud põrgates purunes auto esiots täiesti. Meeste kättesaamiseks tuli nad autorusudest välja lõigata. Päästeameti operatiivkorrapidaja Hannes Klissi sõnul oli päästjail tükk tegemist, et kannatanud moondunud autost kätte saada. „Väga keeruline sündmus," ütles Kliss.

Tulbid ja küünal

Eile oli õnnetuspaika küla serval toodud valge tulbikimp ja hukkunu mälestuseks põles küünal. Ka lillede ja küünaldeta oleks avariipaik kergesti äratuntav: kurvis kasvaval vanal tammepuul oli õnnetuse järel koor maas ning maapinnal õlijäljes vedelesid autojupid ja oli klaasipuru.

Kuigi elumajad on õnnetuspaigast kiviviske kaugusel, kuulsid külaelanikud öisest traagilisest avariist alles järgmisel päeval. „Magamistoa aknad on küll sinnapoole, aga öösel ei kuulnud me midagi," rääkis koduõuel toimetanud naine. Teine lähedal asuva maja elanik teadis rääkida, et kuulis küll, et midagi juhtus, aga lähemalt uurima ei läinud. Häirekeskust teavitasid Lääne Elu andmeil teelt välja sõitnud auto järel liikunud sõidukis olnud inimesed.

Külarahvas on juhtunust hämmeldunud – tegemist on teega, kus sügisest kevadeni ja eriti nädala sees tihedat liiklust ei ole. „Ei kujuta ette, mis nad siin öösel sõita võisid," arutles üks kohalik elanik. „Kiirus pidi ikka suur olema, et selline pauk," lisas ta.

Linnamäe–Soolu tee alguses on mitu kurvi. Teelõigul kehtib 50 km/t kiiruspiirang. Haapsalu politseijaoskonna ennetus- ja menetlustalituse juhi Indrek Tohteri sõnul oli mustkattega sõidutee kuiv ja politsei tuvastas, et mõlemal mehel oli turvavöö kinni.

Uurimine käib

Surmasõidu põhjused peab välja selgitama algatatud kriminaaluurimine. Haapsalu abiprokuröri Marelle Ulla sõnul võtab tehniline ekspertiis aega, mistõttu on õnnetuse põhjustest vara rääkida. Selge pole seegi, kas autoroolis olnud noormees oli joobes.

„Ehkki teeolud muutuvad üha paremaks, tuleb autojuhtidel igal hetkel säilitada valvsus ning valida teeoludele ja juhi võimetele vastavad sõidukiirus ja -võtted. Hoolikad peaksid olema nii need autojuhid, kel sõidukogemust napib, kui ka juba kogemustega juhid," sõnas Tohter.

Enne neljapäeva oli viimane inimohvriga autoõnnetus Läänemaal mullu 14. mail, mil Kiltsi lennuväljal sai ebaseadusliku kiirendusvõistluse ajal surma raja ääres seisnud 22aastane noormees.

Põder ajas Paralepa metsas mehe puu otsa

URMAS LAURI
urmas.lauri@le.ee

Neljapäeva õhtul päästis metsarajal koeraga jooksutrenni tegev Jaanus Müür põdra eest puu otsa roninud mehe. Viiekümnendais mees oli sinna põgenenud põdralehma eest, kes oli oma vasikatega jooksurajal ega mõelnudki sealt ära liikuda. „Ega ta jooksjaissegi eriti hästi suhtunud," iseloomustas Müür põtra.

Jooksurajal trenni teinud inimeste karjed põtra ei heidutanud, kuid koera haukumine peletas looma lõpuks eemale.

„Tänu meie julgele ja otsustavale suhtumisele, eriti koera poolt oma seisukoha avaldamisele suutsime ikkagi muuta põdra suhtumist ja ta valis treenimiseks teise koha," meenutas Müür vahejuhtumit jooksurajal. „Päästetud mees ohkas kergendatult, et saab nüüd kodu poole minna, ütles vaid, et hull loom."

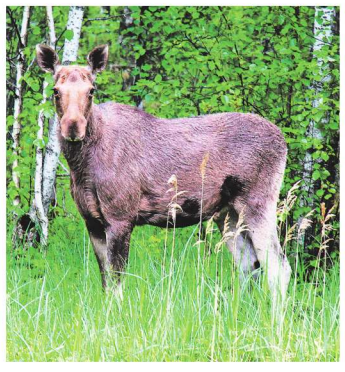

Põder. URMAS LAURI

Müür nentis, et eriti ei meeldinud põdra suhtumine ei temale ega ka koerale. „On ju öeldud, et kui kasutad jooksurada treenimiseks, siis arvesta ka teistega, kes soovivad jooksurajal treenida," selgitas Müür muheldes. „Õnnelik mees sai puu otsast alla tulla ja võtta suuna kodu poole ning mõelda, kas tervisesport on ikka tervisele kasulik."

Seesama põder ajab seal ammu oma asja, teadis Müür rääkida. „Juba paar aastat tagasi olen teda raudteetammi lähistel näinud," meenutas Müür. „Siis oli ta noorem ja natuke arem, aastatega on ta aina julgemaks läinud."

Jaanus Müüri sõnul tuleks asjaomastel ametnikel tõsiselt kaaluda, kas selle põdralehma koht on Paralepa metsas. „Loom on ju koeri rünnanud, lapsi hirmutanud. Kui jalalöögiga pihta saad, mis siis?" küsis Müür. „Ma pooldaks, et keskkonnaametnikud hindaks põdraga seonduvad riskid läbi ja koliksid ta võimaluse korral kuhugi mujale."

„Kõige ohtlikum ongi põdralehm," teadis jahimees Aarne Taal rääkida. „Põder muidu eriti ründaja ei ole, ent kui inimene satub vasika ja ema vahele, läheb põdralehm vasikat kaitstes rünnakule."

Põtra on Taali sõnul tema elukohast üsna lootusetu eemale peletada. „Tal on oma elamiskoht ja ta ei taha sealt ju ära minna," nentis Taal. Põder peab omaks üsna suurt territooriumi. „Talvel elutseb ta ühes, suvel teises kohas."

Taal avaldas lootust, et koos Haapsalu jahiseltsiga õnnestub tülikas loom kohast, mida viimane enda omaks peab, kaugemale tõrjuda.

Mäesalu lahkus IRList

IRLi liige ja eelmine linnapeakandidaat Haapsalus Merle Mäesalu (pildil) teatas eile, et astus Isamaa ja Res Publica Liidust välja.

Merle Mäesalu oli IRLi Haapsalu piirkonna juht, kes teatas kuu aega tagasi, et läheb järgmistele valimistele koos Ridala eelmise vallavanema Toomas Schmidtiga loodud valimisliidus „Meie inimesed".

„Luues valimisliitu „Meie inimesed" tekkis esimest korda mõte, et oleks aus nii enda kui ka erakonna vastu, et astun erakonnast välja. Tol hetkel tundus see siiski liiga radikaalne samm erakonna seisukohast vaadates," teatas Mäesalu. „Viimaseks ajendiks selle otsuse tegemisel sai tutvumine erakonna kohalike valimiste reglemendiga, milles peetakse esmatähtsaks parteinimekirja olemasolu.

Mäesalu sõnul tuli ta poliitikasse selleks, et esindada kohalike huve ja ajada Haapsalu ning Läänemaa asja. „Neli aastat tagasi tehti mulle ettepanek kandideerida Haapsalu linnapeaks. Tollal tundus loogiline ja loomulik kandideerida kellegagi koos," teatas Mäesalu oma avalduses.

„Mõistan, et erakonnale on oluline kandideerida oma nimekirjaga, kuid minu esmane soov on kaasata võimalikult paljusid ja eri maailmavaatega inimesi. Seetõttu otsustasin edaspidi kohalikku elu eest vedada parteituna," lisas ta.

TARMO ÕUEMAA

JUHTKIRI

Kasutamata võimalused

Riigimetsa majandamise keskuse seireandmete järgi käib väikeses Nõva vallas igal suvel puhkamas ligi 200 000 inimest. Kui arvestada, et vallas on alla 400 elaniku, teeb see suviti üle 500 turisti ühe elaniku kohta. Tõenäoliselt on Eestis neid paiku vähe, mis selles asjas oleksid Nõvaga võrreldavad.

Ühest küljest tekitab suur puhkajate hulk hirmu ja muret. Vald on hädas prügiga, mis puhkajad metsa alla jätavad, samuti purjuspäi kihutajate ja lõhkujatega. Teisest küljest on puhkajad tohutu potentsiaal, mis on seni olnud peaaegu täiesti kasutamata. Riigimetsa majandamise keskus on analüüsinud ka Nõval puhkajate rahakulutust. Seireandmeile tuginedes arvutas Lääne Elu välja, et puhkajad kulutasid mullu 4,5 miljonit eurot. See summa on hinnanguline. Seireandmete järgi kulutas puhkusereisil raha 40 protsenti Nõval käinuist, keskmine kulutatud summa oli 60 eurot. Ilmselgelt ei kulutatud kogu seda raha Nõva vallas. Ei kulutataks ka siis, kui Nõval oleks rohkem kui üks pisike pood, paar söögikohta ja mõned majutusepakkujad. Aga kui Nõval oleks rohkem nn rahalõkse, võiks märkimisväärne hulk sellest summast jääda Nõvale küll.

See on paras ülesanne kohalikule omavalitsusele. Plaan ärgitada Nõva elanikke marju ja seeni korjama ning müüma on küll hea ja teostatav, aga mitte eriti ambitsioonikas. Seegi eeldaks ikkagi ettevõtjaks hakkamist, mida pensionärid – neid on Nõval palju – ilmselgelt ei tee. Kui mõni neist korvitäie seeni maha müüb, siis valla rahakotti see ei täida. Mõelda tuleks suuremalt. Jääb vaid loota, et seda tehakse, kui mitte enne, siis pärast kohalikke valimisi. Kui Nõva on Eesti üks armastatumaid puhkekohti, võimalik, et isegi kõige armastatum, siis leiab moodustuv Lääne-Nigula vald kullapoti sealt, kust poleks oodanudki.

TEISED LEHED

EKREt juhib kirikumees

SAARTE HÄÄL. Saaremaa ekrelaste ajutine esimees Meelis Malk elab Läänemaal Hanila vallas. Ta on ka sealse vallavolikogu liige. Ametilt on Malk Karuse koguduse diakon. Malk ütles Saarte Häälele, et piirkonna juhtimine langes tema õlule põhikirjast tulenevalt ja uue juhi valimiseks enne sügist erakorralist piirkonna üldkogu kokku kutsuma ei hakata.

EKRE juhatus heitis Maria Kaljuste eelmisel nädalal parteist välja, sest ta olevat EKRE mainet oma kriitiliste arvamusavaldustega kahjustanud. Küsimusele, kas juhatuse endise esimehe Kaljuste lahkumisega seotud emotsioonid ja süüdistused võivad piirkonda kahjustada, vastas Malk, et tema ei näe kahju, pigem oli juhtum hoopiski positiivne. „Iga reklaam on reklaam, olgu või negatiivne reklaam," nentis ta.

Malk on EKRE juhtkonnaga heades suhetes. Seda näitab ka see, et Karuse kirik sai riigikogulaste eelmise aasta katuseraha jagamisel 5000 eurot talvekiriku heaks. Samal ajal jäi Saaremaa piirkond tühjade pihkudega, kuigi taotlus oli tehtud Saaremaa lasterikaste perede ühenduse liikmete hambaravi toetamiseks.

LAUSELAEN

„Varem oli nii, et inimesed ei ostnud paate, sest polnud sadamaid, ja sadamaid ei ehitatud sellepärast, et polnud paate. Nüüd on see surnud ring hakanud hargnema."

Vormsi vallavanem **Tanel Viks** Sviby sadama rekonstrueerimise kohta. LE, 6. aprill 2017

NÄDALA

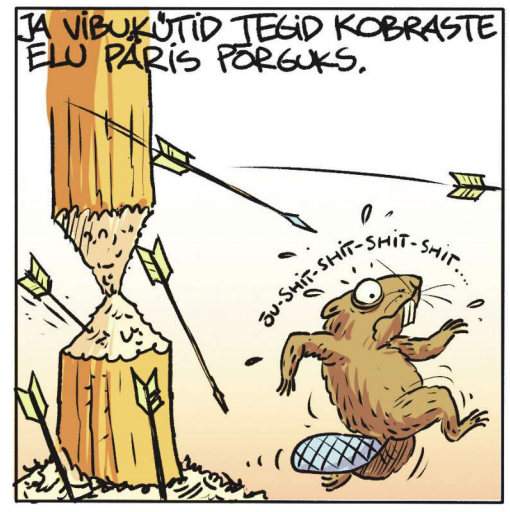

Peaminister Peterburis – sada aastat hiljem

Täna sada aastat tagasi, 8. aprillil 1917 oli Venemaal sündmus, millel oli pöördeline tähtsus Eesti tulevikule.

KALLE MUULI, riigikogu liige, IRL

Umbes 40 000 eestlast korraldasid tol mälestusväärsel päeval Petrogradis meeleavalduse, kus nõudsid autonoomiat ning praeguste Põhja- ja Lõuna-Eesti alade ühendamist Eesti kubermanguks.

Eestlaste rongkäik Venemaa pealinnas algas Jaani kiriku juurest ning suundus puhkpilliorkestrite mürtsudes ja sinimustvalgete lippude lehvides Tauria palee ette, kus andsid meeleavaldajate esindajad ajutisele valitsusele üle oma nõudmised. Enam kui kahe kilomeetri pikkuses rongkäigus marssisid rivikorras ja lahingulippude all ka 12 000 Vene armees teenivat eesti sõdurit. Kolonnide ees kandis sinimustvalget lippu meeleavalduse üks korraldajaid, Petrogradi gümnaasiumiõpetaja Artur Vallner.

Tänapäeval võime sellist rahvahulka ja rongkäiku Eestiski näha ainult üldlaulupeo ajal, aga 40 000 eestlast rahvuslippudega marssimas Venemaa pealinnas, revolutsioonilises Petrogradis, keset sõda, nälga, hävingut ja kaost – see on vaatepilt, mida on raske ette kujutada. Selle vapruse ja kodumaa-armastuse eest peame oma vanavanemaile igavesti tänulikud olema. Sealt, Jaani kiriku eest algas meie riigi lugu.

Neli päeva pärast meeleavaldust, 12. aprillil 1917 kinnitaski ajutine valitsus määruse, millega seni Liivimaa kubermangu koosseisu kuulunud Pärnu, Saare, Tartu, Viljandi ja Võru maakond liideti Eestimaa kubermanguga. Nii tekkis enam-vähem selliste piirjoontega Eesti, nagu on praegu. Kui aga venelased sakslaste eest taganedes siit jalga lasksid, sai Eesti end 24. veebruaril 1918 iseseisvaks kuulutada.

12. aprillil tähistatakse Eesti alade ühendamise ajaloolist otsust Läänemaa ja Pärnumaa piiril Mihkli kirikus kontsertjumalateenistusega ja 16. aprillil korraldatakse „Eesti Vabariik 100" avaüritusena hulk rahvamatku kunagisel kahe kubermangu piiril.

Täna pärastlõunal aga osalevad peaminister Jüri Ratas ja riigisekretär Heiki Loot Peterburi Jaani kirikus tänujumalateenistusel ja kontserdil, millega tähistatakse 100 aasta möödumist eestlaste meeleavaldusest autonoomia toetuseks.

Mõtlesin sellele kõigele lõppeva nädala kolmapäeval, kui pidin riigikogus kuulama EKRE saadiku Jaak Madisoni arusaamatut juttu sellest, justkui läheks peaminister Peterburi Jaani kirikusse kuidagi hiilides, ilma et teda oleks sinna kutsutud ja oodatud, ja justkui tähendaks Peterburis asuva eestlaste kiriku külastamine mingit kursimuutust Eesti välispoliitikas.

Peterburi Jaani kirik on juba üle 150 aasta olnud eestluse kants Venemaal ja eestlased ei käi ka mitte praegu seal hiilides. Nõukogude võimu lagastatud Peterburi Jaani kirik on taastatud Eesti rahva raha eest ning see on rendile antud eestlaste kogudusele, kes on kiriku omakorda andnud Eesti riigi käsutusse. Juriidiliselt võib see ju olla Venemaa territoorium, kuid vaimselt ja poliitiliselt on Jaani kirik Eesti osa. Kindlasti on see kirik aga rohkem Eesti osa kui mõni Eestis asuv õigeusu kirik. See on samasugune eestluse sümbol Venemaal, nagu Nevski katedraal on venestamise sümbol Toompeal.

Jaani kiriku taasavamisel käisid 2011. aastal president Toomas Hendrik Ilves, välisminister Urmas Paet ja kultuuriminister Laine Randjärv. Ka hiljem on meie riigijuhid sinna tee leidnud, peaminister Andrus Ansip näiteks 2013. aastal.

Peterburi Jaani kirik on juba üle 150 aasta olnud eestluse kants Venemaal ja eestlased ei käi ka mitte praegu seal hiilides.

Eesti välispoliitilist kursimuutust näitaks hoopis see, kui peaminister Jüri Ratas ei osaleks Eestile nii tähtsa sündmuse 100. aastapäeva tähistamisel ja jätaks Peterburis eestlust alal hoidvad inimesed üksi, ilma Eesti valitsuse toeta. See oleks eestluse ja Eesti huvide reetmine. Tänane külaskäik Peterburi Jaani kirikusse seevastu annab Eesti peaministrile hea võimaluse Venemaa kunagises pealinnas Vene võimudele meenutada, et Eesti riik ei tekkinud 1991. aastal mitte Nõukogude Liidu lagunemise tulemusena, vaid on okupatsioonist hoolimata püsinud järjepidevana varsti juba sada aastat.

KASUTAMATA VÕIMALUSED

Turistid võiksid jätta Nõvale miljoneid eurosid

Väikeses, alla 400 elanikuga Nõva vallas käib suviti puhkamas üle saja tuhande inimese.

KAIE ILVES
kaie@le.ee

Peraküla rand on tuntud ka lestapüügikohana. Suviti meelitab rand aga tuhandeid puhkajaid. URMAS LAURI

Ainuüksi Peraküla rannas käib igal aastal maist novembrini keskmiselt 43 000 puhkajat. See on neli korda rohkem, kui külastatakse kogu aasta jooksul Haapsalu turismiinfokeskust. Seal käis mullu 11 000 inimest, Nõval puhkas 180 000 inimest.

RMK küsitlus näitab, et ühe Nõval-käiguga kulutatakse keskmiselt 60 eurot. Mullu tegi see kokku 4,5 miljonit: kuus korda rohkem, kui on Nõva valla eelarve. Teoreetiliselt võiksid need miljonid jääda valda. Nii see aga ei ole, sest Nõval on vähe kohti, kus raha kulutada.

„Pole näha kuskilt, et kõik see raha Nõvale jääks. Arvan, et nii 300 000 eurot võiks jääda. Rohkem küll ei julge pakkuda," ütles Nõva vallavanem Deiw Rahumägi.

Kolmekordne vahe

Nõval on üks kauplus, neli-viis puhkemaja ja suviti kaks toitlustuskohta. Need püsivadki hinges tänu turistidele. Helve Laitamm on Nõval söögikohta ja poodi pidanud paarkümmend aastat. „Suvel ja talvel on kolmekordne vahe. Kui suverahvast ei oleks, poleks mõtet üldse poodi pidada," ütles Laitamm. Kui talvel koguneb kassasse 300–400 eurot päevas, siis maist augusti lõpuni 1000–2000 eurot.

Talviti on tööl kolm inimest, suviti kaheksa. Söögikoht on lahti vaid suviti, talviti pole mõtet. Suvel on söögikoht ajuti puupüsti täis. „Muudkui tulevad ja lähevad. Vahet ei teki," ütles Laitamm. Suviti küpsetab Laitamm saiakesi, mida suvitajad ostavad.

Kui Laitamm 20 aastat tagasi poepidamist alustas, oli kohapeal rahvast tema sõnul rohkem. „Enam pole ju kalureid. Rahvas ise jääb vanemaks ja raha on vähem käes," ütles Laitamm. Suvitajaid ja puhkajaid aga on tema sõnul aastatega kõvasti juurde tulnud. „Ise ei pääse enam ranna ligigi. Pole aegagi," märkis ta.

Puhkajate toitlustamisega tegeleva OÜ Kalasaba omaniku Aivar Oruste sõnul võiks suverahvas Nõvale jätta hoopis rohkem raha. „Meil pole neid rahalõkse, mis meelitaks jätma. On pood ja söögikoht, aga ei ole atraktsioone. Seni on meid päästnud meri ja loodus, aga puhkajate ootused on erinevad. Kõiki neid me ei täida," ütles ta.

Oruste sõnul võib see hakata Nõval puhkajate hulka vähendama. Kui pakutaks rohkem tegevust, lahendaks see Oruste sõnul ka probleemid, mida puhkajad on tekitanud – lõhkumine ja purjuspäi sõit.

„Probleemid tekivad igavusest. Kui oleks tegevust, jääks ehk mõni õlu lahti korkimata," märkis Oruste.

Oruste on toitlustamisega Nõval tegelnud seitse aastat. „Söök, jook, prügikotid, lõkkepuud," loetles ta.

Vähe ettevõtlust

Kalasaba laenutab ka võrkpallivõrku ja -palli ning viimased kaks aastat veesuuski jms ning meelitab turiste ise püütud ja kohapeal valmistatud kalaga. „Suitsutame, marineerime, kuivatame, praeme. Isegi lestavõid oleme teinud," ütles Aivar Oruste.

Oruste sõnul mahuks Nõvale tegutsema kaugelt rohkem ettevõtjaid, seda enam, et eestlased on avastanud siseturismi ja Eesti suve osatakse nautida. „Aga turismitalusid on meil alla kümne. Neid mahuks veel küll ja küll. Käsitöömeistrid võiksid oma toodangut müüa," ütles Oruste. Näiteks pole Nõval majutuskohta, kus saaks ööbida terve bussitäis rahvast.

Deiw Rahumäe sõnul on Nõva valla võimalused kasutamata. „Kui keegi viitsiks talvel teha puutööd või keraamikat ja panna see looduskeskuse teabepunkti müüki... Kui ühe suveniiri hind oleks kas või üks euro, kui suur raha siis Nõvale jääks," arutles Rahumägi.

Mullu külastas looduskeskuse teabepunkti üle 5000 inimese.

Rahumägi ütles, et on pakkunud välja nn tagurpidilavka idee – kohalikud võiksid müüa seeni ja marju, nii et ostjad tuleksid ise Nõvale järele. „Sai välja pakutud. Mets on pungil marju täis. On õunapuud ja marjapõõsad. Ei pea metsa minemagi, kui ei taha, aga see kõik on jäänud hüüdjaks hääleks kõrbes," ütles Rahumägi.

Puhkajad Rahumäe sõnul vallale probleeme pole tekitanud. „Pigem tekitavad probleeme piirangud. Peraküla rand on üks Eesti paremaid, aga majandustegevus on seal keelatud, sest tegemist on looduskaitsealaga," ütles Rahumägi. 40 protsenti vallast on kaitse all.

Nõval puhkajad

- Nõva on külastajate arvu järgi üks Eesti populaarsemaid puhkekohti.
- Mullu käis seal puhkamas kokku 180 000 inimest, tunamullu 195 000 ja 2014. aastal 198 000 inimest.
- 92 protsenti puhkajaid on eestlased, kaks protsenti soomlased, kaks rootslased.
- 39 protsenti eestlasi on Tallinnast, seitse protsenti Haapsalust ja viis protsenti Tartust.
- 67 protsenti tuleb Nõvale juunist augustini, 19 protsenti septembrist novembrini, üheksa protsenti aprillis-mais, neli protsenti detsembrist märtsini.
- Keskmiselt viibivad puhkajad Nõval korraga neli tundi.
- Ööbijaid on 57 protsenti, kohapeal veedetakse keskmiselt 2,7 ööpäeva.
- 70 protsenti on korduvpuhkajad.

ALLIKAS: RMK KÜLASTAJAUURING

Haapsallu erakooli loomise peatas eestvedaja puudumine

Kaks aastat tagasi plaanis kolmene seltskond – Mare Tereping, Rea Raus ja Mari Kuli – Haapsallu erakooli. Toonase idee poolest alustanuks kool juba möödunud sügisest. Erakooli ei ole Haapsalus siiani.

„Lõpuks lõime põnnama," ütles Tereping.

Kõigepealt hakkas takistama raha. Esiteks plaanis toonane haridusminister Jürgen Ligi lõpetada erakoolide rahastamise. Seejärel sai algatusrühm linnavalitsuselt teada, et saab sealt vaid moraalset toetust, kuid mitte majanduslikku. Suurim takistus kooli rajamisele oli aga inimese puudumine, kes asja kätte võtaks.

„Kui endal oleksid selles vanuses lapsed, siis võib-olla pingutaks naba paigast ja teeks kooli," ütles Tereping, kes põhitöö kõrvalt kooli rajamisega tegelda ei jõua, kuid kes on nõus koolile ideoloog olema.

Mare Tereping. ARVO TARMULA

Tema sõnul oleks koolile olnud vaja kaht kuni nelja inimest, kel olnuks isiklik vajadus ja motivatsioon erakooli teha. Kogu eeltöö, mis puudutab näiteks õppekava, selle kinnitamist jm, on algatusrühm juba teinud.

Kümmekond lapsevanemat, kes käisid kooli rajamise aruteludel, olid Terepingi hinnangul pigem nõus minema vooluga kaasa, kui keegi teine juhtimise enda kätte võtab.

Kuigi üks kooli rajamise põhjusi oli alternatiivi puudumine siinses koolivõrgustikus, on Terepingi hinnangul nagunii praegu koolivõrk muutumas ja uuenemas – osa koole pannakse kinni või ühineb teiste koolidega. Sedakaudu võib juhtuda, et varem rahulolematu lapsevanem leiab oma lapsele uuenenud koolivõrgustikust meelepärase kooli.

Erakoolis oli plaanitud rakendada õppekava nii, nagu see riiklikus õppekavas kirjas on: tunde omavahel lõimida ja õppida tegevuse käigus. Vahepeal on ka mõni konkreetsem tund.

Terepingi sõnul olla Haapsalu aselinnapea Liina Põld mõtet toona igati kiiduväärseks pidanud, kuid lubas kooli toetada vaid moraalselt, näiteks otsida maja. Majandama oleks aga kool pidanud end ise.

„Julgus kaob, kui linn ei toeta," ütles Tereping.

Linn pakkus Terepingi sõnul toona koolimajaks praegust Nikolai kooli hoonet, kuid see vajanuks moodsa kooli rajamiseks suurt remonti. Algatusrühm ise mõtles Wiedemanni 14 hoonele, mis oleks samuti vajanud remonti, kuid asukoht olnuks hea: raamatukogu üle tee, Wiedemanni spordihoone vahetus läheduses. Samuti mõeldi mõne praeguse lasteaia kasutuselevõtule.

Koolitasuks planeeriti 160 eurot kuus ning alustada esimese kooliastme ehk 1.–3. klassiga.

Mõtet erakool luua ei ole Tereping veel täiesti maha matnud. Kui ilmub keegi, kes on nõus vedamise enda peale võtma, minnakse mõttega edasi.

Nüüd on toonasest ideest alles jäänud vaid suhtlusvõrgustikus Facebook olev grupp, kuhu algatusrühma liige Mari Kuli aegajalt lastekasvatuslikke artikleid lisab. Grupil on praegu veidi üle saja liikme.

MALLE-LIISA RAIGLA

LÜHIDALT

Pritsimehed ostsid Martna vallalt auto

Martna vald müüs kohalikele priitahtlikele pritsumeestele 100 euro eest sõiduauto Suzuki Vitara.

Martna vald sai auto omanikuks 2003, mil anti 1994. aastast Eesti politseid teeninud maastur vallale tasuta. Autot kasutas esialgu abipolitseinik Hardi Rehkalt. Hiljem on seda kasutatud Eesti kaitseliidu ja priitahtlike pritsumeeste tegevuses, avalikes huvides ja turvalisuse tagamisega seotud eesmärkidel. Auto on püsinud korras ning vallal pole tulnud sentigi maksta ei selle hoolduse, remondi, ülevaatuse ega ka kindlustuse eest.

MTÜ Priitahtlikud Pritsumehed soovis auto võtta oma bilanssi, sest sõiduk parandaks tunduvalt päästjate võimekust liikuda maastikul päästesündmustele reageerides.

„Kuna auto pole vallale ei avalikuks ega ka valitsemise otstarbel vajalik, on see mõistlik võõrandada," otsustas volikogu.

Volikogu otsustas Martna vallavalitsusele kuuluva Suzuki Vitara 222 PAC müüa MTÜ-le Priitahtlikud Pritsumehed hinnaga 100 eurot. Omanikuvahetusega seotud kulud katab ostja.

Urmas Lauri

Lihula kohvikutepäev tuleb taas

Lihula valla kohvikutepäeval 29. juulil avab uksed 20 ühepäevakohvikut. Seda on seitsme võrra rohkem kui mullu.

Kohvikutepäev on traditsiooniliselt juuli viimane laupäev. Mullu tegutses sel päeval 13 kohvikut. Kohvikutepäeva koordinaatori Kristina Kuke sõnul on päris uusi osalejaid tänavu kümmekond. Mullusest erinevalt on kohvikud kauem lahti. Esimesed neist avavad uksed hommikul kella üheksa-kümne ajal ja viimased töötavad kuueseitsmeni õhtul. Lihula linnas saab käia 13 kohvikus, seitse kohvikut on avatud külades. „Mullust bussiringi tänavu ei tule, kuid meil on ideid, kuidas korraldada liikumist kohvikute vahel," ütles Kukk.

Mullu osutus valla kohvikutepäev erakordselt menukaks. Populaarsemais kohvikutes käis kuni 450 inimest, igas kohvikus vähemalt 200. **Kaie Ilves**

Haapsalu jagas kultuuritoetused

Haapsalu jagas kultuuritoetusteks 8544 eurot, mis jagunes 14 taotluse vahel. Toetusi jagatakse kord aastas, taotluste esitamise tähtaeg oli 15. jaanuar. Üldse laekus 19 taotlust kogusummas 14 544 eurot, ütles Haapsalu linnavalitsuse pressiesindaja Tõnu Parbus (pildil).

Toetusi jagab seitsmeliikmeline komisjon. „Komisjon lähtub esitatud taotluse sisust ja eelarves kinnitatud raha hulgast," ütles Parbus.

Uued rahasaajad on MTÜ Haapsalu Frankofiilide Ühing ja Helve Kruusemendi juhendatav tantsurühm Cho-Co Latte. Kõige rohkem, 2000 eurot anti Haapsalu käsitööseltsile. 1500 eurot sai MTÜ Bõliina, 600 eurot rahvatantsurühm Tõrvik ja Haapsalu Püha Johannese kogudus.

500 eurot said Vene rahvakultuurikeskus Bereginja ja Nurme bistroo Rändurite klubi. 400 eurot anti Helve Kruusemendi tantsurühmadele Black Coffee ja Cho-Co Latte. 370 eurot sai MTÜ Haapsalu Frankofiilide Ühing, 300 eurot Haapsalu põhikooli rahvatantsurühm N.Õpsid, MTÜ Kaasike, rahvatantsurühm West ja Läänemaa puuetega inimeste koda. 274 eurot sai MTÜ Tervendajad.

Tarmo Õuemaa

SINOD KULLAMAAL

Urmas Viilma: kirikust võiks saada vahelüli rahva ja vallajuhtide vahel

EELK peapiiskopi Urmas Viilma hinnangul võiksid kogudused võtta pärast valdade liitmist vahendaja rolli suurvalla juhtide ja kohalike kogukondade vahel.

TARMO ÕUEMAA
tarmo@le.ee

Möödunud nädalal pidas EELK Lääne praostkond Kullamaal oma aastakoosolekut ehk sinodit. Sellest võttis osa ka peapiiskop Urmas Viilma, kes kutsus kogudusi nägema haldusreformis uusi võimalusi.

Vallamaja jääb kaugeks

„Praegustel andmetel jääb 237 omavalitsusest sügiseks alles 75. Siin ei peaks me jääma lihtsalt kõrvaltvaatajaiks. Vaadake seda kui päris uut olukorda, mis ei too meile tingimata kaasa mitte ainult probleeme ja segadust, vaid on meile kiriku ja kogudustena ka võimalus," ütles ta.

„Vallamaja jääb inimestele väga kaugeks. Isegi kui tulevad osavallad, on see kirikule ja kogudustele uus olukord," sõnas Viilma. „Kui seni on pigem olnud ühe koguduse või kihelkonna territooriumil mitu omavalitsust, siis sügisest on vastupidi."

Ühest küljest muudab see kindlasti koguduste endi seisu.

„Kui praegu suhtleb Kullamaa kirikuõpetaja Kullamaa vallavanemaga otse, siis edaspidi istub suure omavalitsuse vallavanem oma laua taga ja ukse taga on järjekord valla koguduste vaimulikest ja igaüks tuleb oma katuse parandamise jutuga," ütles ta.

„Tõenäoliselt ütleb vallavanem: leppige omavahel kokku, kelle katus on esimene, mida me hakkame toetama."

Peapiiskopi sõnul tähendab see, et praostide roll hakkab kasvama. „Praost peab võtma õedvennad kokku ja selgitama välja, kuidas me hakkame paistma uue omavalitsuse elus," ütles ta.

Suurem muudatus on aga seotud kogukonnaga. „Kui enne oli vallavanema ukse taga tinglikult 500 inimest, siis nüüd on 5000 või 10 000. Kes kõneleb nende inimeste nimel?" küsis peapiiskop. „Minu hinnangul saab kogudustel olla päris suur võimalus olla inimeste eestkõneleja. Olla nende hääletoru. Mõlemasuunaline vahendaja."

Kirik jääb alles

Urmas Viilma tõi näiteks riiklikud ja kiriklikud tähtpäevad. „Varem oli iga vallavanem oma ausamba juures või kultuurimajas, suures vallas ei jõua vallavanem igale poole. Meie jääme aga endiselt kohapeale," ütles ta.

„Kui pakume välja, et võime olla kogukonna eestkõnelejad omavalitsustes, ja kogukond toetab vaimulikke ning omavalitsus aktsepteerib seda, on see minu arust päris suur võimalus, mis kogudustele tuleb," sõnas Urmas Viilma.

Peapiiskopi sõnul oli Valga praostkonna sinodil isegi juttu, et on ehk sotsiaalteenuseid, mida võiks kogudus hakata kohapeal vahendama. Või siis saaks koguduse hoonetest kontaktpunktid, kust saaksid inimesed infot ja kuhu võiksid nad koguneda. „Vallamaju jääb kasutuseta ja küllap hakatakse tühje sulgema, sest seal lihtsalt ei ole inimesi. Meie aga oleme nagunii," ütles Urmas Viilma.

Tiit Salumäe: relvadega ei saavuta rahu

Piiskop Tiit Salumäe ütles Lääne praostkonnale, et kiriku sõnum peab praegu kindlasti olema rahusõnum. „Mitte ainult rahustamine, vaid rahu sisulises mõttes."

Eestisse saabub praegu järjest uusi NATO vägesid ja kirik teeb koostööd kaitseliiduga, kuid Salumäe hinnangul ei tähenda see vastuolu rahusõnumiga.

„Need asjad tahavad läbi mõelda meil igaühel endal oma südames, sest on ju päris selge, et relvadega ei saavuta rahu," ütles ta.

Salumäe meenutas, kuidas Gorbatšovi ja Reagani tippläbirääkimiste puhul peeti palveid nii Moskva kui ka Washingtoni kohtumiste ajal. „Läbimurre tuligi, tohutu muudatus ikkagi, ja see oli palve tulemus. Kas meil on ka tänapäeval seda julgust ja jõudu olla väljas rahu ja lepituse eest?"

Tiit Salumäe pidas ka vajalikuks, et kirikud oleksid rohkem avatud.

Lääne praostkonna sinodil osales kaks piiskoppi – Urmas Viilma ja Tiit Salumäe. ARVO TARMULA

REKLAAM

Millele pöörata tähelepanu kindlustuslepingut sõlmides?

Kahjuks pole kellegi kodu kaitstud veeavarii või tulekahju ega sõiduk avariisse sattumise eest. Inimesed teadvustavad õnneks aasta-aastalt aina enam kindlustuse vajalikkust, mõistes, et sel puhul saab toetuda kindlustusfirma abile.

Kodukindlustus

„Kodukindlustuse lepingut sõlmides ei tule mõelda minimaalsele kindlustusmaksele, vaid sellele, mis on kodus teie jaoks oluline ning kas kodule ja seal asuvale varale on tagatud maksimaalne kindlustuskaitse. Kui jätate kindlustamata oma koduse vara, tehnika ja isiklikud asjad, ei korva juhtumite korral neid teile ka kindlustus," selgitab PZU Kindlustuse kodukindlustuse riskijuht **Kaja Pukk**. Ta lisab, et parim lahendus on koguriskikindlustuse leping, mis tagab hoonetele, nende juurde kuuluvatele rajatistele ja varale maksimaalse kindlustuskaitse.

Koguriskikindlustuse puhul tuleb tähelepanu pöörata tingimustes nimetatud välistustele, sest isegi selle kaitse olemasolul ei korvata kõiki kahjusid. Näiteks kui elamu vundamendis on pragu ja selle kaudu tungib hoonesse vihmavesi, siis pole tegu kindlustusjuhtumiga. Ent kui torm lõhub akna ja selle kaudu tungib vihmavesi majja, on tegemist ootamatu ja ettenägematu sündmusega ehk kindlustusjuhtumiga.

Kui teie korterist on alguse saanud veeõnnetus või tulekahju ja see peaks kahjustama naabrite kortereid, siis vastutate naabritele tekkinud kahjude eest teie kui korteri omanik. Seega peaks iga kodukindlustuse leping lisaks kodu ja koduse vara kaitsele sisaldama ka vastutuskindlustuse kaitset, mis hüvitab ootamatud ja ettenägematud kolmandatele isikutele tekitatud kahjud. Vastutuskindlustuse kaitse laieneb üle kogu Eesti nii kindlustusvõtjale kui ka tema pereliikmetele. Täpsemalt saab selle kohta lugeda kindlustustingimustest.

Iga koduomanik saab ka ise palju õnnetuste ennetamiseks ära teha. Selleks tuleb olla heaperemehelik oma kodu ja vara suhtes. Näiteks koduomanikul tuleb küttesüsteeme puhastada igal aastal, kuid kord viie aasta jooksul peab seda tegema kutsetunnistust omav korstnapühkija.

Kui peaks juhtuma mõni ootamatu õnnetus, pole endal alati kodu taastamiseks või uue asja ostuks vajalikku rahasummat kohe võtta. Siin tuleb appi teie hoolikalt sõlmitud kindlustusleping.

Liiklus- ja kaskokindlustus

Liikluskindlustus hüvitab teistele põhjustatud kahju, kaskokindlustus kaitseb oma sõidukile tekkinud kahju eest.

Maanteeameti andmetel on Eesti teede liiklussagedus eelmise kümnendi lõpust alates pidevalt tõusnud ning 2016. aastal kasvas see kokku 5,6 protsenti. Seega muutub liiklus kogu aeg tihedamaks ning kahjusid tuleb sagedamini ette. Tänase päeva seisuga on auto keskmiselt juba igal teisel inimesel. Kahjuks juhtuvad õnnetused ka kõige hoolsamate autojuhtiga. Mida me saame teha enda ja oma sõiduki kaitseks?

Igale mootorsõidukile on liikluskindlustuse sõlmimine kohustuslik, kuid see hüvitab liiklusõnnetuse puhul vaid kindlustatud sõidukiga kannatanule põhjustatud kahju. Seega on riskide maandamise eesmärgil mõistlik mõelda ka kaskokindlustuse sõlmimisele, mis aitab vältida suurt finantskaotust võimaliku varguse, tulekahju, vandalismi, tehnilise rikke või õnnetusjuhtumi korral. Selliste õnnetuste hulka kuuluvad näiteks ka nii sõiduki plekimõlkimised ja värvikriipimised ning tormiga autole kukkunud puuokstest tekkinud vigastused.

„Kaskokindlustuslepingu sõlmimisel on oluline tutvuda pakettidega ja teada, et õnnetusjuhtumi puhul tuleb sõiduki omanikul tasuda poliisil märgitud omavastutus," märgib PZU Kindlustuse sõidukikindlustuse juht **Claude Kaasik**. Ta täpsustab, et keskmine omavasutuse suurus on 200 eurot. Kaskokindlustuse eesmärk on vähendada juhi majanduslikku kahju, mida ettenägematud õnnetusjuhtumid võivad kaasa tuua.

Lisaks liiklusõnnetuste kaitsele on kaskol lisateenuseid nagu autoabi, mis kehtib Euroopas. Autoabi puhul tullakse appi siis, kui sõidukiga midagi juhtub ja edasi sõita ei saa, näiteks rehvi purunemisel või käivitamisprobleemide korral. Uusväärtuskindlustuse olemasolul saab uue sõiduki hävimisel taotleda sõiduki ostuhinna hüvitamist. PZU kaskokindlustuse laiema kaitse annab Kasko Plussi pakett; soodsam, turu keskmiste kaitsetega on aga Kasko pakett.

Foto: SEB

SEB Haapsalu kontoris toimub 10.–16. aprillini kindlustusnädal, kus kõik huvilised saavad oma küsimustele kindlasti vastuse. Olete oodatud!

Gerli Ramler,
vabakutseline ajakirjanik

PZU

SEB

Muinasjutuvõistluse korraldaja Ann Roos (vasakul) ja žürii liige Krista Kumberg jagavad võitjatele auhinnad välja Tallinnas. PEETER LANGOVITS

KIRJANIKUHAKATISED

Muinasjutuvõistluselt tuli kuraditosin auhinda Läänemaa lastele

Sten Roosi muinasjutuvõistlus tähistab laste- ja noortekultuuri aastal oma kahekümne viiendat sünnipäeva.

KRISTJA KUMBERG
info@le.ee

Kui Tere oli alles pisike, kutsuti teda Heiks, kasvades sai ta nimeks Tsau ja kui Tere vanaks jääb, on tema nimi Tervist. Selliseid nimevimkasid kasutab Karmen Pikkmets oma muinasjutus, mis jutustab laia ilma minekust ja koduigatsusest. Aktuaalne teema, kas pole? Aktuaalset leiab Steni muinasjutuvõistluselt igal aastal.

Veerandsajas võistlus

Ann ja Ants Roosi postkasti laekus tänavu 256 muinasjuttu üle kogu Eesti. Sõelale jäi neist 44. Autasustamine on täna Tallinna raekojas.

Võistlus motiveerib lapsi kirjutama ja katsetama, kui hästi nende Pegasuse tiivad kannavad. Mis motiveerib korraldajaid? Rooside eesmärk on anda „kirjutamiskiiksuga" lastele väljund, hoida ning edendada sedakaudu ilusas eesti keeles kirjutamise oskust ja sõnaseadmismõnu. Nad pälvisid oma sihikindla tegevuse eest tänavu Eesti presidendilt Valgetähe V klassi teenetemärgi.

Laste looming on ühtaegu traditsiooniline ja uudne. Kirjutatakse palju loomalugusid ja tavapärase ülesehitusega imemuinasjutte. Teemadelt aga erineb iga aasta saak eelmise omast. Väga vähe tuli sel korral tuntud muinasjuttude paroodiaid-teisendusi-edasiarendusi, mis olid palju aastaid trendikad (ja võidukad). Aga huumorist, ka mustast huumorist kantud lugusid oli sellele vaatamata rohkesti. Kiusamine ei ole enam nii valdav teema kui varem. On ilmunud uus nuhtlusalune – nutitehnika. Juba teist aastat saab sarjata!

Eelmisele võistlusele saadeti pagulasteemat käsitlevaid muinasjutte, seekordsele märksa vähem. Jõulumekiliste muinaslugude asjus võis tõdeda, et mitmes taunitakse kingiküllust ja igatsetakse vanematega koos veedetava aja järele. Inger-Liis Link kirjutab tüdrukust, kes soovib omale jõuluvanalt uusi vanemaid, sääraseid, kes rohkem kingitusi teeks. Saabki, aga need ei räägi temaga … Õnneks oli see uni. Lisett Saarjõe tegelane Soobekonk hüpnotiseerib jõuluvana ja saab kõik kingid endale. Mõttetu kingikuhi jagatakse laiali ja sellest sugeneb õige rõõm. Markus Kevin Ojamäe kirjutab kuningast, kes otsib perega erilisi jõulukingitusi. Selgub, et hoopis otsimisel koos veedetud aeg oli parim kink. Nii võtab valitseja vastu seaduse, mille kohaselt tuleb vähemalt kord aastas (*sic!*) pereringis aega veeta.

Märkimisväärselt mitu printsessi soovis ise oma riiki valitseda ja jooksutas printse niisama mööda ilma ringi. Et jalust ära saaks, ma pakun. Või soovis printsess tegelda looduse ja heategevusega, mitte printsessiks olemisega. Tublid lugejad olid nad ka!

Kratt ja vanatühi

Alati teeb rõõmu, kui laps on inspiratsiooni saanud eesti folkloorist. Andrus Pajumägi „Kratiga sõbraks" nimitegelane räägib kerge vene aktsendiga ja aitab poisil õppida. Meenub lugu August Jakobsoni „Puujalaga katkust", kus kratt oli samuti mõistlik mees ja hea semu. Jan-Erich Sarapuu tegelasel nii hästi ei lähe. Ta sõlmib vanatühjaga lepingu, et too talle koolis head hinded tagaks. Ülikoolis aga leping enam ei kehti, poiss on loll mis loll, temast saab napsitrall, keda Pagana-Antsuks kutsutakse. Kristiina Aurelia Kullang kasutab loos „Kärbes Ruudis" osavalt ära vanasõnu.

Kes oli enne – muna või kana? Kas noored autorid on nimme kodeerinud päevakajalisi ja/või ajaloolisi sündmusi muinasjutukeelde või loeb lugeja lugudest välja seda, millega tema meel ja mõte tegelevad? Küllap on nii kirjutajal kui ka lugejal tundlikud antennid. Anett Aaviku loos „Must ja valge" on nimetatud värvi lõngakerad omavahel vaenlased ega taha ühes korvis elada. Just nemad aga valitakse välja ning kootakse kaunid kindad, lõngad on rõõmsad ja sõbrunevad. No kas ei meenuta see paljuräägitud lõimumise teemat?

„Rebane Dox" oleks justkui presidendikandidaat Trump – lubab valimistel, et ehitab metsale aia ümber, nii ei pääse võõrad loomad enam läbi. Clintoni (tuttidega) kõrvad paistavad sellest loost samuti silma. Riko Mihkelsoni „Kitse pere" parodeerib (või kõverpeegeldab?) vaimukalt Martin Repinski äpardunud ministriks saamist. Siim Viilukas on kirjutanud lausa poliitilise mõistujutu „Hundid ja karud", milles aimub MRP lepingut, Talvesõda ja Teist maailmasõda.

Rhea Rosette Tüür asetab esikoha pälvinud muinasjutu „Looduse kroon" nagu peegli meie mulluse presidendivalimise saaga ette. Lugu on stiilne ja peene huumoriga kirjutatud. Liisa Raaveli „A & O" pole kirjutatud mitte kaupluseketist, vaid tähestiku tähtede – Arabella ja Oskari – armastuse ning teineteise poole püüdlemise lugu. Mia-Mai Kalda „Eide nutt" on pealkiri, mille teise sõna palatiseerimine (või mitte) annab loole erilise tähenduse. Olgu öeldud, et nutist või selle puudumisest võib nuttu tulla küll. Eriti siis, kui nutiseade „appi tuleb".

Niisiis, head kirjanduse sõbrad, Steni muinasjutuvõistlus laseb silma paista lastel, kellel on nutti, nii et ei mingit nuttu noorema põlve nutistumise teemal!

Muinasjutuvõistluse parimad

Medali said

- I koht **Rhea Rosette Tüür**, Tallinna Nõmme gümnaasium, „Looduse kroon"
- II koht **Liisa Raavel**, Lihula gümnaasium, „A & O"
- III koht **Mia-Mai Kalda**, Pärnu Sütevaka humanitaargümnaasium, „Eide nutt"

Läänemaa lastest pälvisid auhinna

Žürii eriauhind

- **Indrek Üksvärav,** Lihula gümnaasium, „Suhkur ja sool"
- **Andri Lobjakas,** Lihula gümnaasium, „Kadunud jalutuskepp"

Ergutusauhind

- **Riin-Rosanna Uusen,** HLA, „Muinasjutt lumememmedest"
- **Markus Kevin Ojamäe,** HPK, „Aja lugu"
- **Alvar Nikkel,** Metsküla algkool, „Teelt eest!"
- **Helena Kase,** ULA, „Jänese jõulud"
- **Reena Roos,** Oru kool, „Kulda testitakse tules"

Haapsalu linnavalitsuse auhind

- **Lisett Saarjõe,** HLA, „Soobekonki jõulusoov"
- **Ronja Emili Veski,** HPK, „Nutielu"

Lääne Elu auhind

- **Elisabeth Sild,** HPK, „Emake Loodus jagab sotsiaalmeedia profiile"

Lääne maakonna keskraamatukogu auhind

- **Laura Mägi,** Palivere põhikool, „Kui mõtted peas karjuvad"

Ülle Väljataga auhind

- Hendrik Rand, HPK, „Lugu ühest väikesest karust".

SALM | SA Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid

SALM
SALM
SALM

Logod. ERAKOGU

Haapsalu ja Läänemaa muuseumid saavad ühtse näo

Peagi saab sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid endale ühtse näo ja logo, mis neil siiani puudus.

Ühtse kujunduse muuseumidele, mis on praegu veel viimistlemisel, teeb Haapsalu neiu Regina Elvelt (pildil) oma bakalaureusetöö raames. Kujundus on inspireeritud merelainetest ja laidudest. Üldise värvitoonina hakkab domineerima mereroheline.

Mereteemaline kujundus on omakorda ajendatud SA Haapsalu ja Läänemaa Muuseumide lühendist – SALM.

Sihtasutuse juhataja Anton Pärna sõnul on lühend SALM lihtne ja jääb hästi meelde. Samuti on sel mitu tähendust. Üks vähem tuntud tähendusi on „kitsas väin".

„Salm võiks olla Haapsalu sünonüüm, sest Haapsalu ei ole rajatud mitte lahe, vaid väina äärde," rääkis Pärn. „Muuseum annab kokku lühendi SALM ja salm kui väin võiks olla Haapsalu sünonüüm."

Siiani polnudki logo

Aastal 2013 loodud sihtasutusel, mis ühendab enda alla viis muuseumi – Haapsalu piiskopilinnust, Haapsalu raekoda, Iloni Imedemaad, raudtee- ja sidemuuseumi ning Laikmaa muuseumi –, puudus siiani logo, mida saata koostööpartneritele endi äramärkimiseks.

Kirjablankettidel kasutab sihtasutus veel Läänemaa muuseumi aegset logo – kotkast. Pärna sõnul sümboliseerib see Ristija Johannest ja läheb piiskopilinnuse sümbolina kasutusse.

„Me jäime asutusena tunnusest ilma," ütles Pärn.

Sihtasutuse turundus- ja kommunikatsioonijuhi Maarja Kõutsi sõnul küsitakse pidevalt nende logo.

Iga muuseum jääb omanäoliseks

Kuigi sihtasutuse visuaalne identiteet muutub, ei muutu muuseumid ühenäoliseks. Neile kõigile jäävad alles omaenda logo ja identiteet.

Küsimusele, millal uus logo kasutusele võetakse, vastab Kõuts: „Käed sügelevad juba praegu, aga peame veel omakeskis ütlema: jah, see on meie identiteet, see ongi meie salm." Kujundaja Regina Elvelt teeb töös veel väikesi parandusi.

Kõigepealt võtab sihtasutus kasutusele logo ning seejärel hakkab vaikselt ka kodulehte muutma.

MALLE-LIISA RAIGLA

PROKURATUUR

Lavly Perling: Kender ei ole markii de

Riigi peaprokurör Lavly Perling ei ole rahul sellega, et saririkkujad kollektsioneerivad tingimisi karistusi, tahab, et inimesed julge ja leiab, et Kenderi kaasust pole vaja üle tähtsustada.

LEMMI KANN
lemmi.kann@le.ee

Esinete homme prokuröride-le kõnega (vestlus toimus eelmisel nädalal päev enne prokuröride üldkogu Haapsalus – toim.). Mis on see peamine sõnum, mida neile edastada tahate?
Prokuratuur peab olema avatud organisatsioon ja aastal 2017 ei ole prokuratuur see asutus, kes kedagi iga hinna eest vangi paneb.

Põhisõnumeid prokurörid muidugi teavad: kriminaalmenetlused peavad olema kiired ja tõhusad. Tõhus tähendab, et süüdlane saab karistatud seadusekohaselt ja kuriteo avastamiseks ning kohtusse saatmiseks valitakse kõige õigemad instrumendid. Samal ajal peavad menetlused olema paindlikud ja ma olen julgenud kasutada ka sõna „inimesekesksed". Eesmärk on luua usaldust inimese ja riigi vahel, et inimesed tunneksid, et nad saavad riigi õigussüsteemi usaldada. Inimesed julgevad kannatanutena tulla riigi juurde siis, kui saavad riigiasutusest ja seal töötavatest inimestest aru. Kui ei saa aru, kes me oleme, mida me neist tahame ja kuidas mõtleme, siis nad ei tule. Ja see on halb. Seepärast ongi meie eesmärgiks kriminaalmenetlused, mis vastavad märksõnadele: kiire, tõhus, inimesekeskne.

Milliseid valdkondi peate kõige olulisemaks?
Kui mind ametisse nimetati, siis rõhutasin, et lapsed ja majandus on need kaks alustala, mille eest ma seisan. Majanduse all pean silmas majanduskuritegevust, korruptsiooni, kriminaaltulu ja ka organiseeritud kuritegevust kui varimajanduse üht liiki. Üha enam on selgeks saanud, et prioriteet on ka meie julgeolek.

Kuidas prokuratuuri aasta 2016 nendes valdkondades välja nägi?
Kui vaatame alaealiste kuritegevuse menetluskiirust, prokuratuuris seisvaid asju, menetlusi, kus keegi on olnud kahtlustatav üle kahe ja nelja aasta, saame raporteerida, et eesmärk – üle 80 protsendi menetluses olevatest asjadest peab olema ellu viidud vähem kui 120 päevaga – on ületatud.

Aga kiirus ei tohi kunagi tulla kvaliteedi arvel. Kui näiteks noor inimene, kelle suhtes on alustatud kriminaalmenetlust, ei saa arugi, kui tõsisesse olukorda ta on sattunud, sest asi käib lihtsalt nii kiiresti, siis ei ole see üldse hea. Väga paljud sellistest õigusrikkujatest on ju ise abi vajavad lapsed, kellel pole ehk korralikku kodu või vanemaid. Neile on oluline näidata, et riik on nende jaoks olemas, pakkuda abi ja hoida nad edasistest õigusrikkumistest eemal, et neist ei kasvaks kurjategijat.

Ei saa salata, et prokuratuur on kõvasti ka sakutada saanud, näiteks kui on mõni suur asi kohtus kaotatud.

Läänemaal 2016. aastal jõustunud otsused

- Kahe tunniga tabati vägistamises kahtlustatav. Kohtuotsus jõustus 2016. aastal.
- Risti vallavanem pani toime soodustuskelmuse, ametialase võltsimise ja võltsitud dokumentide kasutamise, taotledes PRIA-lt raha Risti tervisekeskuse rajamiseks.
- Kriminaalasi, milles mõisteti kolm isikut süüdi narkootikumide ebaseaduslikus käitlemises suures koguses. Teises kriminaalasjas mõistis kohus süüdi kolm isikut, kes tegelesid narkootilise aine GHB käitlemisega suures koguses.
- Kohtusse saadeti kuus isikut Leedu kodanike poolt Eestis kelmuste toimepanekuks moodustatud kuritegeliku ühenduse kriminaalasjas. Neli inimest on süüdi tunnistatud, kahe suhtes kohtumenetlus kestab.

Eks ole vahel see kriitika ka põhjendatud.

Kuidas prokurör end tunneb, kui ta kohtus kaotab? Kui palju emotsioone ja kirge selles ametis on? Filmides käib kohtus ikka tõeline tulevärk.
Meie heas mõttes kõige hullumeelsem projekt eelmisel aastal oli dokumentaalsari „Süüdistajad" (Kanal 2-s – toim.). Alguses tundus idee prokuröridest film teha mulle väga hea. Aga järgmisel hetkel ütlesin, et see on hullumeelsus! (Perling muheleb – toim.)

Kui küsida, kas meie kohtutes on kirge nagu filmides, siis ma arvan, et seda filmilikku kirge on seal vähe, aga professionaalset kirge on seal küll. Meil on neid võistlevaid menetlusi, kus me näeme võistlevaid pooli nagu filmis. Need on olemas küll.

Kui filmiprojekti mõte tuli, siis mõtlesime, et eesmärk ongi näidata, kuidas asjad tegelikult käivad. Filmidest me teame, kuidas Hollywoodi filmides õigusemõistmine toimub. Aga mida teatakse Eesti kohtutes toimuvast? Kes on prokurör? Mida ta teeb? Kuidas nad mõtlevad? Nii jõudsimegi selleni, et ütlesime filmitegijatele oma jah-sõna ja võtsime selle riski – hästi, me näitame. Sest see on meie kohus kasvatada Eesti inimeste õigusteadlikkust, näidata, kuidas õigussüsteem toimib ja kuidas prokurörid oma tööd teevad. Ma arvan, et väikese panuse oleme sellesse nüüd andnud.

Kui prokurör kaotab kohtus protsessi, kuidas ta ennast siis tunneb? Kuidas kaotusi vastu võetakse?
Üks prokuröriameti juurde käiv väärtus on professionaalsus – kuidas sa suhtud, mida tunned, aga tundest olulisem on, kuidas sa seda välja näitad. Prokurör peab olema tugev. Ma olen aga ise öelnud, et kui meie töös emotsioonid täitsa kaovad, siis tuleb ära minna.

Riigi peaprokuröri Lavly Perlingu sõnul teeb prokuratuur aasta-aastalt aina paremat tööd, mille üle võib uhkust tunda, aga peaprokuröril on silme ees juba uued eesmärgid ja ideed, kuidas menetluste kvaliteeti ja prokuratuuri mainet veel parandada. LEMMI KANN

e Sade'iga võrreldav

eksid Eesti õigussüsteemi usaldada,

Kui asi läheb emotsionaalseks, peab tajuma, kus on piirid. Mitte kunagi ei tohi muutuda ebaviisakaks või näidata välja oma suhtumist inimestesse. Oma noortele kolleegidele rõhutame, et prokurör annab hinnanguid kuriteo, mitte inimese kohta.

Inimlikult, olles ise prokurör, ma tean, et kõige raskem hetk prokuröri töös on seista kohtusaalis, kui oled kõik oma töö ära teinud, sa ei saa enam mitte midagi mõjutada ja kohus hakkab otsust ette lugema. Loomulikult võin ma saladuskatte all öelda, et see on inimlik, kui prokurör saavutab süüdimõistva kohtuotsuse ja rõõmustab. See on töövõit. Sa oled seisnud kannatanute ja riigi eest ja kohus ütleb: jah, sul oli õigus. See on hea tunne.

Kui süüdistatav mõistetakse õigeks, sõltub palju sellest, mis staadiumis see juhtub – kas otsuse saab edasi kaevata. Ma arvan, et pärast kaotust esimeses astmes ei anna mitte ükski prokurör alla.

Aga muidugi on see pettumus, kui teised juristid ei ole arvanud nii nagu meie. Eks me kõik oota riigikohtu lahendeid. Oodatakse ja kardetakse. See kartus on taas hästi inimlik, sest kõik ju tahavad, et neil oleks õigus. Aga see, et õigusriigis mõistetakse inimesi nii süüdi kui ka õigeks, on igati normaalne, sest ilmselt ei tahaks me keegi enam elada sellises õigusruumis, kus kedagi õigeks ei mõisteta.

See, et õigusriigis mõistetakse inimesi nii süüdi kui ka õigeks, on igati normaalne.

Praegu on käimas kaks skandaalset protsessi, kus vähemalt avalikkuse silmis tundub isik olevat tähtsam kui tegu ise, mille pärast on nad kohtu alla antud. Ma räägin Edgar Savisaarest ja Kaur Kenderist. Üks osa inimesi on väga häälekalt veendunud, et nad on süüdi, teine osa leiab, et neile tehakse liiga. Kui palju isik ja tema käitumine kohtupidamist ikkagi mõjutavad?

Peaprokurörina ma kohtu menetluses olevaid asju sisult kommenteerida ei saa. Aga ma saan öelda, et sellega on nii ja naa. Ükski kriminaalmenetlus ei kulge omaette vaos, kus ei tajuta, mis ümberringi ühiskonnas toimub. Me loeme ka ajalehti ja arvamusi. Küsimus on selles, kas see kõik mõjutab meid juriidiliste otsuste vastuvõtmisel. Ma väidan, et ei. Eestis kehtivad seadused kõikidele võrdselt. Iga prokurör peab mõtlema selle peale, et karistus oleks kohane. Me ei taha lugeda lehest, et korduvkurjategija sai korduvalt tingimisi või rahalise karistuse ja põhjendus on, et meil ei olnud tõendeid. See ei ole professionaalne käitumine. Küll aga võtan ma mütsi maha nende prokuröride ees, kes teades, et nad võivad saada hukkamõistu ja isiklike rünnakute osaliseks, lähtuvad ühiskonna laiematest huvidest.

Me ei tee markii de Sade'iga mitte midagi. Las ta olla ja las jääb sinna, kus ta on – oma aega.

Miks siis Kenderit pole süüdistatud näiteks USAs ja Ühendkuningriigis, kus see tekst kirjutati ja avaldati ning on praeguseni kättesaadav?

Küsimus on selles, kelle vastu see kuritegu suunatud on ja kelle õigusi rikutakse. Kahju saavad meie inimesed, kes seda eesti keeles avalikus ruumis loevad. Teoreetiliselt saab Kenderi ka USAs ja Ühendkuningriigis vastutusele võtta, aga see pole ilmselgelt otstarbekas. Miks peaks kohus Ameerikas tegelema ühe eestikeelse teosega? Probleem on siin, Eestis.

See asi on tõesti läinud teravaks, aga kindlasti ei ole meie poolt vaadates siin midagi isiklikku ega kättemaksuhimulist, nagu meile ette heidetakse. Kõik need võrdlused teiste raamatutega – ma tahaks selle peale öelda, et ka prokurörid loevad raamatuid ja käivad teatris. (Perling muigab – toim.)

Võtame siis ühe konkreetse näite – markii de Sade'i „Soodoma 120 päeva", kus on esindatud kõik needsamad lastevastased teod, mille kirjeldamises Kenderit süüdistatakse. „Soodoma 120 päeva" avaldati ajakirjas „Maaja" ja on täiesti kättesaadav rahvusraamatukogus ning ka internetis. Mis sellega saab?

Need ei ole võrreldavad. Alustades detailsuse astmest ja ajaloolisest taustast. Ma ei läheks sellele libedale teele, et hakkaksin prokurörina hindama kultuuri või konkreetset raamatut. See ei ole minu pädevus. Kindlasti tasub aga mõelda sellele, mida prokurör oma süüdistuskõnes mainis: aeg läheb edasi ja arusaamad muutuvad. See, mis on olnud, see on olnud. Me ei tee markii de Sade'iga mitte midagi. Las ta olla ja las jääb sinna, kus ta on – oma aega. Küsimus taandub sellele, mida me tänasel päeval teeme ja kuhu need tinglikud ühiskondlikud piirid tõmbame, mis on teose loomise mõttes avalikus ruumis okei ja mis ei ole. Seepärast ma jätaks kõik need muud teosed kõrvale, neil ei ole praeguses õiguslikus küsimuses mingit võrdlusmomenti. Prokuratuur ei hakka nende kaudu mingit hinnangut andma.

Kus on see piir, mille piires on kohtul pädevus ühiskondlikke piire tõmmata – siit maalt on okei ja teisel pool seda joont enam ei ole?

Eks seda peabki nüüd kohus konkreetseid asjaolusid vaadates hindama nagu kõikide teiste kuritegude puhul. See ei ole kindlasti kerge ülesanne, aga see on kohtu ülesanne, sest see on õiguslik küsimus, mis vajab lahendamist.

Võib vist öelda, et see on viimase aja üks emotsionaalsemaid protsesse?

Rahvusvaheline kogemus ütleb, et see on sõnavabadusega seotud protsesside puhul paratamatu, mõistetav ja loogiline. Need on igal pool maailmas alati teravdatud tähelepanu all ja neid jälgitakse, et kust need piirid siis ühiskonnas lähevad. Eesti ei ole selles mõttes erand. Aga kindlasti ei tähtsustaks ma seda prokuratuuri poolt vaadates üle selles mõttes, kas ja kui palju me läbi selle juhtumi kannatanuid aitame või turvalisust juurde loome. On palju teisi juhtumeid, mis on selles mõttes palju olulisemad.

See oli ilmselt vihje Kenderi protsessile. Kindlasti pole kedagi, kes kahtleks, et novell „Untitled 12", mille kirjutamise ja avaldamise eest sai ta süüdistuse lapspornograafias, on äärmiselt jälk tekst. Ometi väidavad silmapaistvad kirjanduseksperdid, eesotsas professor Rein Raud, et tegemist pole mitte pornograafia, vaid transgressiivse ehk hälbekirjandusega. Prokurör nende hinnanguid ei arvestanud. Ma ei tahaks laskuda enne kohtu otsuse tegemist diskussiooni, aga ma saan kirjeldada, kuidas prokuratuur mõtleb. Kas see on pornograafia või mitte, selgubki kohtumenetluses, see on õiguslik vaidlus ja selle sõna ütleb kohus. Prokurör on toonud tõendeid alates ekspertide komisjoni (nn pornokomisjon – toim.) arvamusest. Pornograafia mõiste tuleb muuhulgas rahvusvahelisest õigusest. Me oleme kogu aeg rõhutanud, et meie ei lähe n-ö kultuuri maale, sest see ei ole meie töömaa, aga on paratamatu, et need kaks maailma on praegu omavahel põrkunud.

Meie laual on olnud avaldus, kus inimene palub alustada menetlust, sest ta leiab, et avalikus ruumis ei ole sellised kirjeldused okei ja need on käsitletavad pornograafiana. Prokuratuur peab seisma korraga kõikide õiguste eest – ühelt poolt õigus eneseteostusele ja sõnavabadusele, teisalt lause, mis tuleb põhiseadusest: vabadused ei tohi piirata teiste õigusi. Seal on õigused moraalile, õiglusele, avaliku ruumi kõlblusele ja eetilisusele jne. Kui need kaks õigust põrkuvad, peab prokuratuur otsustama, mida teha, ning kui teoses kirjeldatu vastab karistusseadustikus sätestatule, on prokuratuuri kohus seda menetleda.

Prokuratuur ei aja siin kindlasti mingit jonni ja ma ei vastandaks siin ka ühiskonnagruppe. See ei ole teema, kus juristid on ühel pool ja kõik kultuuriinimesed teisel pool. See joon jookseb kuskil mujal. Kui ma olen rääkinud teiste riikide prokuröridega, ei ole ma kohanud kedagi, kes oleks öelnud, et see ei ole kuritegu. Prokurör oma kõnes väga pikalt seda rahvusvahelist poolt ka selgitas.

Läänemaa juubilarid – aprill

3. aprillil sai 60aastaseks Palivere põhikooli õpetaja ja endine Haapsalu kolledži õppejõud **Lehte Jõe**.

5. aprillil sai 70aastaseks kauaaegne logopeed, mitmes Läänemaa koolis ja lasteaias töötanud **Margarita Õuemaa**.

6. aprillil möödus 80 aastat Läänemaa kivikalmeid uurinud arheoloogi **Vello Lõugase** sünnist. Surnud 21. mail 1998 Tallinnas.

6. aprillil sai 80aastaseks Tallinnas sündinud meremees ja kirjanik **Viljo Anslan**, kes töötas Lääne Kaluris.

7. aprillil sai 50aastaseks tõlkija, kunstnik ja raamatuillustraator **Maarja Aaloe**.

7. aprillil sai 70aastaseks Viru-Jaagupis sündinud meremees ja kirjanik **Jaan Kello**, kes töötas Lääne Kaluris.

8. aprillil möödub 240 aastat kindralleitnant **Karl Wilhelm Tolli** sünnist Martnas Keskvere mõisas. Surnud 23. aprillil 1842 Sankt-Peterburgis.

10. aprillil saab 50aastaseks Läänemaa ühisgümnaasiumi õpetaja ja keskkonnahariduse eestkõneleja **Rea Raus**.

11. aprillil saab 85aastaseks Läänemaal Kinksi külas sündinud kauaaegne Massu, Vatla ja Lihula kooli õpetaja, kohaliku seltsi- ja kultuurielu edendaja **Vaike Kruusmaa**.

11. aprillil möödub 130 aastat arsti ja riigiametniku **Hans Otto August Alveri** sünnist Valgas. 1929–1940 oli Haapsalu linnapea. Lasti maha 24. aprillil 1942 Sverdlovski oblastis Sosva vangilaagris.

12. aprillil saab 85aastaseks Haapsalus sündinud kooliõpetaja ja harrastusluuletaja **Ester Kõrvits**.

13. aprillil saab 50aastaseks mälumängur ja mälumängude korraldaja, Haapsalu täiskasvanute gümnaasiumi ning Noarootsi kooli ja Noarootsi gümnaasiumi ajalooõpetaja **Margus Maiste**.

18. aprillil saab 70aastaseks orienteeruja ja Lääne maavalitsuse maaeluspetsialist **Mati Kallemets**.

22. aprillil saab 85aastaseks lastekirjanik ja luuletaja **Aino Pervik**, kellel on Pivarootsis suvekodu.

24. aprillil saab 95aastaseks Haapsalus sündinud meditsiinidoktor **Heino Noor**. Haapsalu linna aukodanik 2007. aastast. Elab Tartus.

24. aprillil möödub 225 aastat vene kirjaniku, ajaloolase, maalikunstniku ja dekabristi **Nikolai Bestuževi** sünnist. On elanud Virtsus. Surnud 27. mail 1855.

25. aprillil saab 70aastaseks Haapsalu raamatukogu lasteosakonna kauaaegne juhataja **Kristi Alaküla**.

26. aprillil saab 50aastaseks koorijuht, Haapsalu algkooli muusikaõpetaja ja maakonna laulupidude liigijuht **Kristi Tammeniit**.

27. aprillil möödub 140 aastat kooliõpetaja ja koolikirjaniku **Herman Pezoldi** sünnist. Ta oli 1920. aastail Haapsalus Läänemaa õpetajate seminari ja gümnaasiumi õpetaja. Surnud 9. detsembril 1936 Tallinnas.

30. aprillil möödub 405 aastat kirikuõpetaja ja kirjamehe **Heinrich Gösekeni (vanema)** sünnist Saksamaal Hannoveris. Ta oli 1641–1681 Kullamaal kirikuõpetaja. Surnud 4. detsembril 1681 Kullamaal, maetud Kullamaa kirikusse.

RÄNNA ROOTSI

Rannarootsi Lihatööstus AS on Eesti kapitalil põhinev lihatööstus, mille tooteportfellis on üle 200 lihatoote ning kus töötab ligi 180 inimest. Rannarootsi on kolmel järjestikusel aastal pälvinud „Eesti Parima Toiduaine" tiitli lihakategoorias. Igapäevaselt valib ligikaudu 35 000 inimest enda toidulauale mõne Rannarootsi toote.

Võtame tööle

HOOAJALISI TÖÖTAJAID

Tööülesanded:
- Šašlõkkide, grill-lihade ning teiste suvetoodete valmistamine ja pakendamine
- Valmistoodangu markeerimine

Nõudmised kandidaadile:
- Vanus vähemalt 18 aastat
- Suhtlustasandil eesti keele oskus
- Kohusetundlikkus, püsivus ja täpsus
- Meeskonnatöö oskus
- Valmidus töötada jahedas ruumis

Meie pakume:
- Kohapealset väljaõpet
- Täistööaega või soovi korral osalist tööaega
- Töövahendeid ja tööriideid
- Tasuta transporti Haapsalust, Linnamäelt, Taeblast, Paliverest, Martnast
- Lisaks põhipalgale võimalust saada tulemustasu
- Erinevaid sportimisvõimalusi

Töökoht asub Kirimäel, Lääne-Nigula vallas, Haapsalust 15 km Tallinna poole. Kui sul on küsimusi, siis helista meile numbril 472 5080. Saada oma CV meile CV-Online'i keskkonnas või e-posti aadressil **personal@rannarootsi.ee** märgusõnaga **„Hooaeg"**.

Lehm Ljudmilla lastekas

Tekst Aidi Vallik
Pilt Ott

KANGELANE JA PANGELANE

KANGELAST ME NÄEME FILMIS,
UNES, RAAMATUS ... KUID ILMSI
INIMESTE HULGAS SA
TEDA HARVA NÄHA SAAD.
SEE ON HARULDANE LIIK
JA MIS TAL OTSIDA ON SIIT.

SELLEVASTU PANGELASI
JUSTKUI KUSKIL TOODAKS MASIN.
AINA HOIA KINNI PEAD,
KUI JÄRGMINE END VÄLJA VEAB
SEBIMA JA SAHKERDAMA,
LAIAMA JA JAHMERDAMA.

AGA SAMAS ON KA LOOTUST,
SEST ET VAHEL VASTU OOTUST
VÕIB KA MÕNEST PANGELASEST
ÄKKI SAADA KANGELANE.

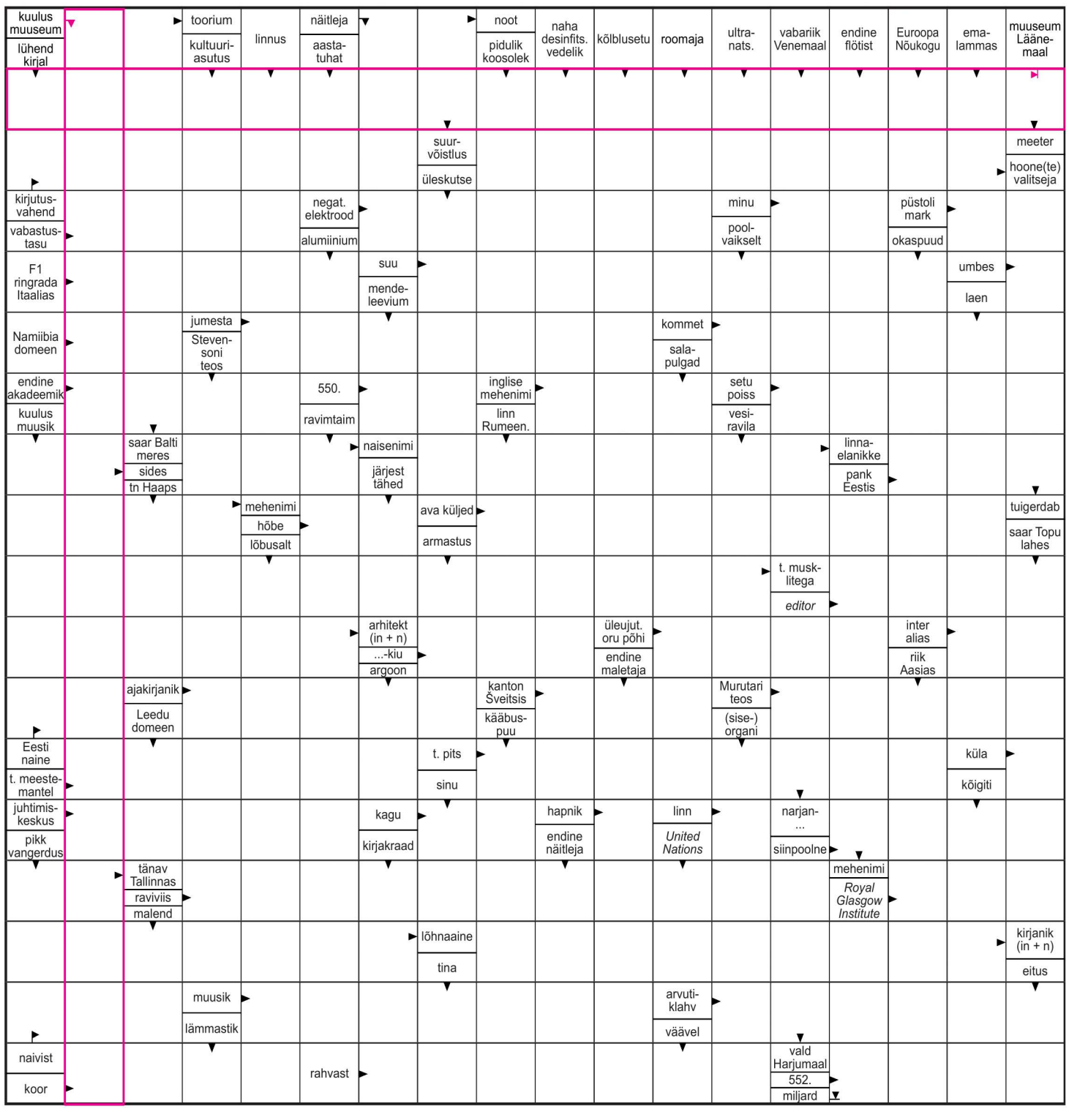

SUDOKU

8								2
		6	7		1	5		
		5	3		6	8		
9				4				5
	4						2	
3				7				1
		7	9		2	1		
		4	8		3	9		
1								6

KINOFILM

ANIMAFILM „SMURFID: KADUNUD KÜLAKE"

Smurfide uusimas täispikas animafilmis satub Smurfiina ning ta parimate sõprade Taibu, Koba ja Jõmmi kätte kaart, mis juhatab nad põnevale seiklusele maagilistest olenditest kihavasse Keelatud Metsa, et leida enne kurja võlurit Gargameli kadunud küla. Smurfid asuvad pööraselt ohtlikule teekonnale, mille lõpus avastatakse smurfide ajaloo suurim saladus!

Filmis andsid tegelastele hääle eesti näitlejad Maiken Schmidt, Märt Avandi, Märt Pius, Mart Müürisepp, Tarvo Sõmer, Rene Soom, Helena Pruuli, Katrin Pärn, Merle Palmiste, Lauri Saatpalu, Lauri Pedaja, Grete Klein, Kristel Aaslaid ja paljud teised.

9. aprillil kell 13 3D; 11. aprillil kell 17.30 3D. Pilet 3,50 € + prillid 1 €; 12. aprillil kell 17.30; 13. aprillil kell 17.30 Haapsalu kultuurikeskuses. Pilet 3 €

FILM „KÕIK, MIS JUHTUB PÄRAST"

Darren Aronofsky („Black Swan") produtseeritud „Kõik, mis juhtub pärast" on tõsielulistest sündmustest inspireeritud lugu, mis räägib traagilise loo ehitusspetsialistist Roman Melnykist (Arnold Schwarzenegger) ja lennujuhtimiskeskuse töötajast Jake Bonanost (Scoot McNairy).

Nende kahe mehe eluteed põimuvad, kui kohutav lennuõnnetus nende saatused ristab. Katastroofis oma abikaasa ja tütre kaotanud Roman on meeleheitel ja ainus mõte, mis sunnib teda veel edasi liikuma, on leida keegi, kes juhtunu eest vastutuse võtaks. Aasta jagu otsinguid viivad murtud mehe silmitsi tol saatuslikul päeval lennuliiklust koordineerinud Jake'iga.

Hingekriipiva draama süüst ja kättemaksust on lavastanud Elliot Lester ning stsenaariumi kirjutanud Javier Gullon.

Lavastaja Elliott Lester. Osatäitjad Arnold Schwarzenegger, Maggie Grace, Scoot McNairy, Kevin Zegers, Hannah Ware.

Alla 12aastastele keelatud!

9. aprillil kell 17.30; 10. aprillil kell 19 Haapsalu kultuurikeskuses. Pilet 4 €

MALE

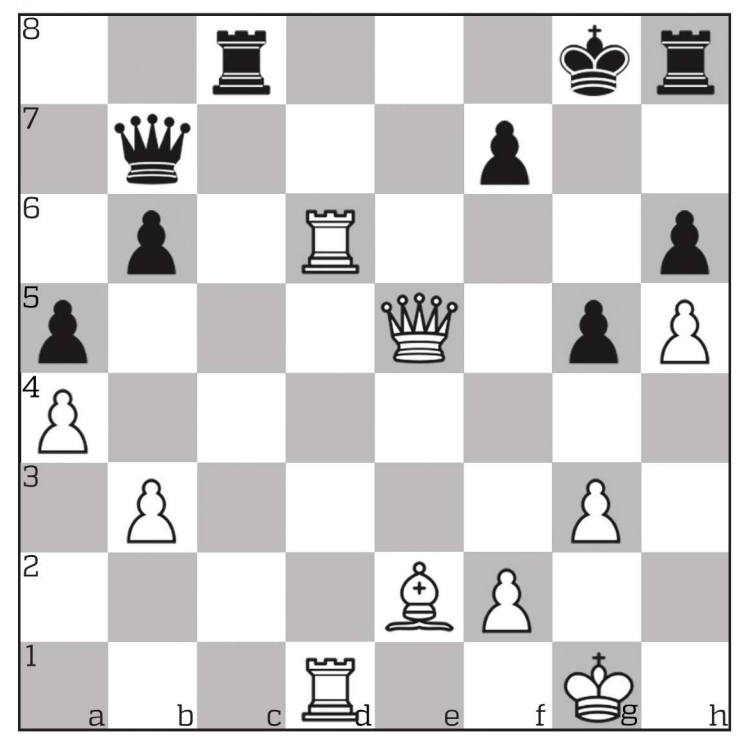

LP RISTSÕNA- JA MALELAHENDAJAD

Eelmise nädala vastused: d5+, Le5, Lxe5+, Rh7, Lg7#.

Matt kolme käiguga.

Leidke tänasest ristsõnast lahendus vastuse realt.

Eelmise nädala vastused: maha kriipsutama ja nägu nalja täis.

Lahendusi ootame hiljemalt järgmise nädala reedeks aadressil reklaam@le.ee või Posti 30, Haapsalu. Aprillis õigesti vastanute vahel loositakse välja Lääne Elu meeneid.

E 10. aprill

etv

06.55 Terevisioon
08.55 Doktor Martin
09.50 Terevisioon
11.50 Maahommik
12.35 3 hitti
12.45 Hommik Anuga
14.00 Dicte
14.45 Rakett 69
15.15 Novaator
15.20 Teadus kolme minutiga
15.25 LIVEstonia
15.55 Minuscule
16.05 Elu parim aeg
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Õnne 13
17.40 Doktor Martin
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
20.00 Osoon
20.30 Mina ka
20.35 Meie inimesed
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Välisilm
22.15 Mosuli põrgu
23.00 Öine administraator
23.45 Ringvaade
00.51 ERR.ee uudised

Kanal 2

05.25 Saage tuttavaks
05.50 Reporter+
06.10 Meie Charly
07.00 Hubert ja Takako
07.25 Chaplin ja sõbrad
07.35 Zig ja Sharko
08.00 Reporter
09.00 Purunenud elud
10.00 Armastuse maitse
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Väikesed hiiglased
13.30 Kuldvillak
14.00 Meie Charly
15.00 Küladetektiivid
16.00 Tüdruk nimega Elif
17.00 Armastuse maitse
18.00 Purunenud elud **19.00** Reporter **20.00** Köök **20.30** Kodutunne **21.30** Naabriplika **22.30** Saage tuttavaks **23.00** Surmarelv **23.55** Kaks Kanget Kagu-Aasias **00.55** Galileo **02.20** Ameerika talent **03.50** Reporter **04.40** Radar

3 VIASAT

05.25 Südameasi **06.15** Yo-Kai kell **06.40** Beyblade. metallisandad **07.05** Käsna-Kalle Kantpüks **07.35** Taevane armastus **08.35** Minu köök on parim **09.55** Kirgede torm **11.00** Vaprad ja ilusad **11.35** Top Shop **11.50** Suure tähe väike täht **13.20** Sõidud Taukariga **13.50** Südameasi **14.50** Taevane armastus **15.50** Vaprad ja ilusad **16.20** Kirgede torm **17.25** Minu köök on parim **18.45** Seitsmesed uudised **20.00** Kuuuurija **20.30** Papad Mammad **21.30** Selgeltnägijate tuleproov **23.05** Vangistatud (Prisoners, USA, 2013) **02.05** Politseipere **03.00** Viimane tõeline mees **03.25** Papad Mammad **04.20** Seitsmesed uudised

etv2

07.00 Džungliässad **07.10** Džungliraamat **07.20** Mõmmi aabits **07.50** Karusmarjad metsikus looduses **08.15** Pipi Pikksukk **08.40** Priit ja Prääks **08.50** Džungliraamat **09.00** Ringvaade **09.35** Eesti lood **10.05** Elu parim aeg **11.00** Tasandusklass **12.30** Autoralli MM (WRC 2017) **14.31** ERR.ee uudised **15.30** Tantsuakadeemia **15.55** Maša muinasjutud **16.00** Lastetuba **16.15** Mis? Miks? Kuidas? **16.20** Vahva Roosi **16.30** Oktonaudid **16.40** Džungliraamat **16.50** Põrsas Peppa **17.00** Karusmarjad metsikus looduses **17.25** Kati ja Mimmu **17.35** Džungliässad **17.45** Sammalhammas, kus sa oled? **18.00** Zou **18.10** Džungliraamatu safari **18.25** Mesitaru **18.30** Lastetuba **18.45** Mily murrab pead **18.55** Tantsuakadeemia **19.20** Aktuaalne kaamera **19.30** Teadmiste otsingul **20.00** Maahommik **20.45** Elu allpool nulli **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Plekktrumm **22.20** Solaris **01.12** ERR.ee uudised

T 11. aprill

etv

06.55 Terevisioon
08.55 Doktor Martin
09.50 Terevisioon
11.50 Tähendamisi
11.55 Prillitoos (subtiitritega)
12.50 Osoon (subtiitritega)
13.20 Välisilm
13.50 Hetk ajaloos
13.55 Vana aja asjad
14.10 Midsomeri mõrvad
15.40 Euroopa laulud 2017
16.05 Elu parim aeg
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Õnne 13
17.40 Doktor Martin
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
20.00 Foorum
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Talvik, Eesti Televisioonist
23.40 Ringvaade
00.47 ERR.ee uudised

Kanal 2

05.30 Tüdruk nimega Elif
06.10 Meie Charly
07.00 Hubert ja Takako
07.25 Chaplin ja sõbrad
07.35 Zig ja Sharko
08.00 Reporter
09.00 Purunenud elud
10.00 Armastuse maitse
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Naabriplika
12.30 Kodutunne
13.30 Saage tuttavaks
14.00 Meie Charly
15.00 Küladetektiivid
16.00 Tüdruk nimega Elif **17.00** Armastuse maitse **18.00** Purunenud elud **19.00** Reporter **20.00** Radar **21.00** Krimi **21.30** Siberi võmm **22.30** Surmaralli (Death Race, Saksamaa, Inglismaa, USA, 2008) **00.35** Malibu hai (Malibu Shark, Australia, Kanada, 2009) **02.15** Subboteja **03.05** Reporter **03.55** Kuum jälg. Sõstarmustad silmad **04.45** Tantsi, kui oskad

3 VIASAT

05.25 Südameasi **06.15** Yo-Kai kell **06.40** Beyblade. metallisandad **07.05** Käsna-Kalle Kantpüks **07.35** Taevane armastus **08.35** Minu köök on parim **09.55** Kirgede torm **11.00** Vaprad ja ilusad **11.35** Top Shop **11.50** Selgeltnägijate tuleproov **13.25** Kuuuurija **13.50** Südameasi **14.50** Taevane armastus **15.50** Vaprad ja ilusad **16.20** Kirgede torm **17.25** Minu köök on parim **18.45** Seitsmesed uudised **20.00** Kaua võib! **20.30** Suletud uste taga **21.30** Padjaklubi **22.30** Machete (USA, 2010) **00.45** Kutsuge Cobra 11 **01.35** Hawaii 5-0 **02.25** Cristela **02.55** Padjaklubi **03.50** Kaua võib! **04.20** Seitsmesed uudised

etv2

07.00 Džungliraamatu safari **07.10** Zou **07.20** Põrsas Peppa **07.30** Kati ja Mimmu **07.40** Sammalhammas, kus sa oled? **07.55** Karusmarjad metsikus looduses **08.15** Lastetuba **08.35** Mesitaru **08.40** Mily murrab pead **08.45** Oktonaudid **09.00** Ringvaade **10.05** Elu parim aeg **11.00** Plekktrumm **11.45** Nahkhiirte varjatud elu **12.37** ERR.ee uudised **15.30** Tantsuakadeemia **15.55** Väike kummitus Laban **16.00** Lastetuba **16.15** Mis? Miks? Kuidas? **16.20** Vahva Roosi **16.30** Oktonaudid **16.45** Džungliraamat **16.55** Põrsas Peppa **17.00** Karusmarjad metsikus looduses **17.25** Kati ja Mimmu **17.35** Džungliässad **17.45** Vahva Roosi **18.00** Kiisu Miisu enneolematud seiklused **18.10** Robin Hood **18.25** Dimitri ja sõbrad **18.30** Lastetuba **18.45** Lola Pikk-kõrv **18.55** Tantsuakadeemia **19.20** Aktuaalne kaamera **19.30** Eesti lood **20.00** Kõige halvem ilm? **20.50** Raamatupood **21.15** Mina siin **21.30** Kultuuriuudised **21.35** 4x4. Kasahstan ja Kõrgõzstan **22.05** Täiskasvanud **22.55** Tasandusklass **00.30** ERR.ee uudised

K 12. aprill

etv

06.55 Terevisioon
08.55 Doktor Martin
09.50 Terevisioon
11.50 Plekktrumm
12.35 Meie inimesed
13.00 Riigikogu infotund
14.00 ENSV
14.30 Hercule Poirot
16.05 Elu parim aeg
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Õnne 13
17.40 Doktor Martin
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
20.00 Pealtnägija
20.45 Novaator
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Suud puhtaks
23.00 Eesti lood
23.30 Minu pere
00.00 Ringvaade
01.05 ERR.ee uudised

Kanal 2

06.10 Meie Charly
07.00 Hubert ja Takako
07.25 Chaplin ja sõbrad
07.35 Zig ja Sharko
08.00 Reporter
09.00 Purunenud elud
10.00 Armastuse maitse
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Siberi võmm
12.30 Radar
13.30 Krimi **14.00** Meie Charly **15.00** Küladetektiivid **16.00** Tüdruk nimega Elif **17.00** Armastuse maitse **18.00** Purunenud elud **19.00** Reporter **20.00** Suur lotokolmapäev – Rooside sõda **21.00** 112 – saatuslik hetk **21.30** Pilvede all **22.30** C-Komando **23.00** Naistevangla **00.00** Kuum jälg. Sõstarmustad silmad **01.00** Surmarelv **01.55** ust nimekiri **02.40** Siberi võmm **03.30** Reporter **04.20** Rooli võim **04.50** Hooaeg

3 VIASAT

05.25 Südameasi **06.15** Yo-Kai kell **06.40** Beyblade. metallisandad **07.05** Käsna-Kalle Kantpüks **07.35** Taevane armastus **08.35** Minu köök on parim **09.55** Kirgede torm **11.00** Vaprad ja ilusad **11.35** Top Shop **11.50** Suletud uste taga **12.50** Padjaklubi **13.50** Südameasi **14.50** Taevane armastus **15.50** Vaprad ja ilusad **16.20** Kirgede torm **17.25** Minu köök on parim **18.45** Seitsmesed uudised **20.00** Prooviabielu **21.00** Võimalik vaid Venemaal **21.30** Juurdlust viivad läbi sensitiivid **23.05** Sherlock New Yorgis **00.05** Kalamehejutud Ameerikas **00.35** Top Gear. 41 tipphetke **01.40** Saatanlikud koduabilised **02.30** Võimalik vaid Venemaal **03.00** Prooviabielu **03.50** Kalamehejutud Ameerikas **04.20** Seitsmesed uudised

etv2

07.00 Robin Hood **07.10** Kiisu Miisu enneolematud seiklused **07.20** Põrsas Peppa **07.30** Kati ja Mimmu **07.40** Vahva Roosi **07.50** Karusmarjad metsikus looduses **08.15** Lastetuba **08.30** Mis? Miks? Kuidas? **08.35** Dimitri ja sõbrad **08.40** Lola Pikk-kõrv **08.45** Oktonaudid **09.00** Ringvaade **10.05** Elu parim aeg **11.00** Eesti TOP 7 **11.50** ERR.ee uudised **15.30** Tantsuakadeemia **15.55** Saara ja part **16.00** Lastetuba **16.15** Mis? Miks? Kuidas? **16.20** Rüütel Rooste **16.30** Mõmmi aabits **17.00** Karusmarjad metsikus looduses **17.25** Väike printsess **17.35** Peeter Pikk-kõrv **17.45** Džungliässad **18.00** Zou **18.10** Džungliraamatu safari **18.25** Mesitaru **18.30** Lastetuba **18.50** Päev, kui Henri kohtas...? **18.55** Tantsuakadeemia **19.20** Aktuaalne kaamera **19.30** 8 mm ELU **20.00** Eesti parim koolikokk **21.00** Teadmiste otsingul **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Magusad oad **23.25** Kuskil pole kodu ehk Tiibetlane Pekingis **00.49** ERR.ee uudised

N 13. aprill

etv

06.55 Terevisioon
08.55 Doktor Martin
09.50 Terevisioon
11.50 Pealtnägija
12.35 Foorum (subtiitritega)
13.35 Eesti lood
14.05 Talvik, Eesti Televisioonist
16.05 Elu parim aeg
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Õnne 13
17.40 Doktor Martin
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
20.00 Eesti lipp ümber Kuuba
20.30 ENSV
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Ajujaht 2017
22.10 Jazziauhind 2015. Kadri Voorand
23.15 Üks koorilaul
23.25 Ringvaade
00.30 ERR.ee uudised

Kanal 2

05.30 Tüdruk nimega Elif
06.10 Meie Charly
07.00 Hubert ja Takako
07.25 Chaplin ja sõbrad
07.35 Zig ja Sharko
08.00 Reporter
09.00 Purunenud elud
10.00 Armastuse maitse
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Pilvede all
12.30 Suur lotokolmapäev – Rooside sõda
13.30 112 – saatuslik hetk **14.00** Meie Charly **15.00** Küladetektiivid **16.00** Tüdruk nimega Elif **17.00** Armastuse maitse **18.00** Purunenud elud **19.00** Reporter **20.00** Meie aasta Austraalias **20.30** Kaks Kanget Kagu-Aasias **21.30** Kuum jälg. Keisri hull **22.30** Lauluässad **00.45** Surmaralli (Death Race, Saksamaa, Inglismaa, USA, 2008) **02.30** Kodutunne **03.20** Reporter **04.10** 112 – saatuslik hetk **04.40** Naistevangla

3 VIASAT

05.25 Südameasi **06.15** Yo-Kai kell **06.40** Beyblade. metallisandad **07.05** Käsna-Kalle Kantpüks **07.35** Taevane armastus **08.35** Minu köök on parim **09.55** Kirgede torm **11.00** Vaprad ja ilusad **11.35** Top Shop **11.50** Prooviabielu **12.50** Papad Mammad **13.50** Südameasi **14.50** Taevane armastus **15.50** Vaprad ja ilusad **16.20** Kirgede torm **17.25** Minu köök on parim **18.45** Seitsmesed uudised **20.00** Rait, Raivo ja naised teel Iraani **20.30** Kättemaksukontor **21.35** Kolmeraudne **23.35** Weekender **00.05** Kondid **01.00** Dr Rush **01.55** Grey anatoomia **02.45** Weekender **03.20** Kättemaksukontor **04.20** Seitsmesed uudised

etv2

07.00 Džungliraamatu safari **07.10** Zou **07.20** Kriksatrullid. Õpime joonistama **07.30** Väike printsess **07.40** Džungliässad **07.50** Karusmarjad metsikus looduses **08.15** Lastetuba **08.30** Mesitaru **08.40** Päev, kui Henri kohtas...? **08.45** Rüütel Rooste **09.00** Ringvaade **10.05** Elu parim aeg **11.00** 4x4. Kasahstan ja Kõrgõzstan **11.30** The Stone Roses **13.07** ERR.ee uudised **15.30** Tantsuakadeemia **15.55** Saara ja part **16.00** Lastetuba **16.15** Kiisud, edasi! **16.20** Kosmoselendurid **16.30** Väike prints **16.55** Põrsas Peppa **17.00** Karusmarjad metsikus looduses **17.25** Väike printsess **17.35** Priit ja Prääks **17.50** Vahva Roosi **18.00** Kiisu Miisu enneolematud seiklused **18.10** Robin Hood **18.25** Dimitri ja sõbrad **18.30** Lastetuba **18.45** Klumpsud **18.55** Tantsuakadeemia **19.20** Aktuaalne kaamera **19.30** Vladivostok **20.00** Uus bioloogia **20.50** Arktikast Antarktikasse **21.25** Hetk ajaloos **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Fargo **22.25** Raamatupood **22.50** Eesti TOP 7 **23.40** Täiskasvanud **00.36** ERR.ee uudised

R 14. aprill

etv

07.15 Äratus!
07.40 Tähelaev
08.55 Doktor Martin
09.45 Eesti lipp ümber Kuuba
10.15 Loodusmuuseumi lugu
10.55 Suud puhtaks
12.10 Ajujaht 2017
12.40 Jazziauhind 2015. Kadri Voorand
13.50 Üks koorilaul
14.00 Suure reede jumalateenistus Tallinna Neeva Aleksandri peakirikus
15.30 Ajalik ja ajatu
15.55 Kerkokell
16.15 Elu parim aeg
17.10 Õnne 13
17.40 Doktor Martin
18.30 Aktuaalne kaamera
18.40 Sõna ja seadus **19.30** Minu pere **20.00** Estraadisangarid **20.30** Rakett 69 **21.00** Aktuaalne kaamera. Ilm **21.20** Öine administraator **22.05** Kontakt **23.25** Pealtnägija **00.10** Arvo Pärt Te Deum **00.45** ERR.ee uudised

Kanal 2

05.30 Tüdruk nimega Elif **06.10** Meie Charly **07.00** Hubert ja Takako **07.25** Chaplin ja sõbrad **07.35** Zig ja Sharko **08.00** Reporter **09.00** Purunenud elud **10.00** Armastuse maitse **11.00** Kodus ja võõrsil **11.30** Kaks Kanget Kagu-Aasias **12.30** Kuum jälg. Keisri hull **13.30** Meie aasta Austraalias **14.00** Meie Charly **15.00** Küladetektiivid **16.00** Tüdruk nimega Elif **17.00** Armastuse maitse **18.00** Purunenud elud **19.00** Reporter **19.55** Kuldvillak **20.30** Roaldi nädal. Öötöö **21.30** Nädalalõpp Kanal 2ga **23.00** Köök **23.30** Narri aare **01.50** Lauluässad (Pitch Perfect, , 2012) **03.35** Reporter **04.35** Naabriplika

3 VIASAT

05.25 Südameasi **06.15** Yo-Kai kell **06.40** Beyblade. metallisandad **07.05** Käsna-Kalle Kantpüks **07.30** Tere tulemast Monster High kooli **09.00** Jääaeg. Munadepüha eri **09.25** Aafrika kossukuningad **11.35** Top Shop **11.50** Kättemaksukontor **12.50** Kutsuge Cobra 11 **13** 50 Kuningas Arthur **16.20** Öö muuseumis (Night at the Museum, Inglismaa, USA, 2006) **18.45** Seitsmesed uudised **19.55** Me armastame Eestit **21.30** Doktor Silva **22.30** Sõidud Taukariga **23.00** Võimalik vaid Venemaal **23.30** Poissmeesteõhtu 2. viimane kiusatus (Bachelor Party 2. The Last Temptation, USA, 2008) **01.35** Salemi nõiad **02.30** Rahvabänd 2017 **03.25** Doktor Silva **04.10** Sõidud Taukariga **04.35** Seitsmesed uudised

etv2

07.00 Robin Hood **07.10** Kiisu Miisu enneolematud seiklused **07.20** Põrsas Peppa **07.30** Väike printsess **07.40** Vahva Roosi **07.50** Karusmarjad metsikus looduses **08.15** Lastetuba **08.35** Kiisud, edasi! **08.40** Dimitri ja sõbrad **08.50** Kosmoselendurid **09.00** Ringvaade **10.05** Elu parim aeg **11.00** 8 mm ELU **11.30** Need vanad armastuskirjad (Eesti, 1992) **13.35** Koko – gorilla, kes räägib inimestega (Koko. The Gorilla Who Talks to People, Inglismaa, 2016) **14.25** Klaabu kosmoses (, 1981) **14.45** Koolitants 2017 **15.30** Tantsuakadeemia **15.50** Maša muinasjutud **16.00** Lastetuba **16.15** Kriksatrullid. Õpime joonistama **16.20** Kosmoselendurid **16.30** Väike prints **16.55** Põrsas Peppa **17.00** Karusmarjad metsikus looduses **17.25** Mina ja Miia **17.45** Mukk ja Tšavapa **18.00** Peeter Pikk-kõrv **18.25** Must ja valge koer **18.30** Lastetuba **18.45** Lola Pikk-kõrv **18.55** Tantsuakadeemia **19.20** Aktuaalne kaamera **19.25** Jalgpalli Premium liiga **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Sounditoorium **22.45** Plekktrumm **23.25** Fargo **00.21** ERR.ee uudised

L 15. aprill

etv

07.30 Džungliässad
07.40 Saara ja part
07.50 Väike prints
08.15 Mukk ja Tšavapa
08.25 Klumpsud
08.35 Maša muinasjutud
08.40 Lola Pikk-kõrv
08.45 Must ja valge koer
08.50 Põrsas Peppa
09.00 Üks koorilaul
09.05 Meie inimesed
09.30 Oma kodu
10.00 Maahommik
10.45 Õnne 13 (subtiitritega)
11.15 Pealtnägija (subtiitritega)
12.00 LIVEstonia
12.25 Estraadisangarid
12.55 Dallas
13.35 Armastus Berliinis
14.25 Inspektor Morse
16.10 Osoon
16.40 Suud puhtaks
18.00 ENSV
18.30 Aktuaalne kaamera
18.40 Looduse võimsad vaatemängud
19.35 Islandi taluköök
20.05 Euroopa laulud 2017
20.30 Õnne 13 (subtiitritega)
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.20 Sport. Sport
21.35 Poldark
22.35 Juuresolek. Keldi palved
23.00 Ülestõusmispühade jumalateenistus EAÕK Püha Siimeoni ja Naisprohvet Hanna piiskoplikus kirikus
02.00 ERR.ee uudised

Kanal 2

05.25 Tüdruk nimega Elif
06.10 Üks eriline loomakliinik
07.00 Saage tuttavaks
07.30 Warneri multimaania
08.00 Top Shop
08.15 Warneri multimaania
09.05 Kuldvillak
09.40 112 – saatuslik hetk
10.10 C-Komando
10.40 Hooaeg
11.30 Rooli võim **12.00** Naabriplika **13.00** Roaldi nädal. Öötöö **14.00** Radar **15.00** Kodutunne **16.00** Siberi võmm **17.00** Kui armunool tabab (, 2005) **19.00** Reporter+ **19.35** Galileo **21.05** Meie aasta Austraalias **21.35** Sajandi valitsejanna **23.35** Lahkuminek **01.45** Narri aare (Fool´s Gold, USA, 2008) **03.35** Nädalalõpp Kanal 2ga **04.50** Roaldi nädal. Öötöö

3 VIASAT

05.40 Kättemaksukontor **06.30** Südameasi **07.25** Madagaskari pingviinid **07.50** McStuffins **08.15** Minu väike poni **08.35** Madagaskari pingviinid **09.00** Simpsonid **09.30** Simpsonid **10.00** Hardi köök **10.30** Loomasõber Kertu **11.00** Nurgakivi **11.30** Naistesaade **12.00** Kättemaksukontor **13.05** Rahvabänd 2017 **14.10** Suure tähe väike täht **15.50** Midsomeri mõrvad **17.55** Prooviabielu **19.00** Seitsmesed uudised. Nädalalõpp **19.30** Kuidas taltsutada lohet 2 (How to Train Your Dragon 2, USA, 2014) **21.30** Padjaklubi **22.30** Ristunud teed (The Longest Ride, USA, 2015) **01.00** Üle parda (Overboard, USA, 1987) **03.05** Midsomeri mõrvad **04.45** Nurgakivi **05.10** Seitsmesed uudised. Nädalalõpp

etv2

09.00 Kolmik Odini kulla jahil **09.25** Põrsas Peppa **09.30** Mina ja Miia **09.55** Koolitants 2017 **10.40** Kevad vaatab silma **11.00** Eesti lood **11.30** Kõige halvem ilm? **12.15** Solaris **15.05** Tallinna kummitusmajad **15.35** Saladuste saar **17.00** Sipelgapoiss 2 – Punase tigediku kättemaks **18.20** Jänkupere kevadpühad **18.30** Džungliraamat **18.45** Klaabu **18.55** Pipi Pikksukk **19.20** Aktuaalne kaamera **19.30** Elu allpool nulli **20.15** 4x4. Kasahstan ja Kõrgõzstan **20.45** Uus bioloogia **21.35** Eesti parim koolikokk **22.35** Vladivostok **23.00** Magusad oad **00.54** ERR.ee uudised

P 16. aprill

etv

07.30 Väike kummitus Laban
07.35 Väike prints
08.00 Peeter Pikk-kõrv
08.10 Priit ja Prääks
08.25 Saara ja part
08.30 Peeter Pikk-kõrv
09.00 Tähendamisi
09.05 Prillitoos
10.00 Hommik Anuga
11.00 EV100 pidu algab!
12.00 EV100 Eesti mäng
12.30 Rakett 69
13.00 EV100 pidu algab!
13.30 Eesti mustrid
13.35 Euroopa laulud 2017
14.00 EV100 Kontsert-jumalateenistus Mihkli kirikus
15.00 EV100 Eesti mäng
15.30 Estraadisangarid
16.00 EV100 pidu algab!
17.00 EV100 Eesti mäng
17.30 EV100 pidu algab!
18.30 Aktuaalne kaamera
18.40 EV100 pidu algab!
19.00 EV100 Eesti mäng
19.30 EV100 pidu algab!
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.40 Sport. Sport
22.00 Hetk ajaloos
22.05 Dicte
22.45 Armastus Berliinis
23.35 Dallas
00.21 ERR.ee uudised

Kanal 2

05.45 Reporter+
06.10 Roaldi nädal. Öötöö
07.00 Tütardega metsikus looduses
07.30 Galileo
09.00 Alvin ja koopaoravad
09.30 Väikesed hiiglased
11.30 Nädalalõpp Kanal 2ga
13.00 Kaks Kanget Kagu-Aasias
14.00 Pilvede all
15.00 Mesinädalad Türgis
17.00 Lena Lorenz. Jäljetult kadunud
19.00 Reporter+
19.35 Väikesed hiiglased
21.35 Ameerika talent
23.25 Brüno (USA, 2009)
01.05 Lahkuminek
03.00 Punane elavhõbe
04.30 Üks eriline loomakliinik
05.20 C-Komando

3 VIASAT

05.40 Südameasi
06.30 Südameasi
07.25 Madagaskari pingviinid
07.50 McStuffins
08.15 Minu väike poni
08.35 Madagaskari pingviinid
09.00 Simpsonid
09.30 Simpsonid
10.00 Kuidas taltsutada lohet 2
12.05 Jääaeg. Munadepüha eri
12.35 Sõidud Taukariga
13.05 Me armastame Eestit
14.40 Stop!
15.15 Rait, Raivo ja naised teel Iraani
15.50 Midsomeri mõrvad
18.00 Papad Mammad
19.00 Seitsmesed uudised. Nädalalõpp
19.30 Suure tähe väike täht
21.05 Rahvabänd 2017
22.15 Spioon (Spy, USA, 2015)
00.15 Backstrom
01.15 Kuidas mõrvast puhtalt pääseda **02.10** Rahvabänd 2017
03.15 Midsomeri mõrvad **04.55** Seitsmesed uudised. Nädalalõpp

etv2

09.00 Sipelgapoiss 2 – Punase tigediku kättemaks **10.20** Väike printsess **10.30** Põrsas Peppa **10.35** Karusmarjad metsikus looduses **11.00** Vehkleja **12.40** Plekktrumm **13.25** Sounditoorium **14.30** Põhjamaa laane lugu **15.45** Lotte ja kuukivi saladus **17.00** Kolmik Odini kulla jahil **17.30** Buratino tegutseb jälle **18.00** Koolitants 2017 **18.45** Jänkupere kevadpühad **18.55** Peeter Pikk-kõrv **19.20** Aktuaalne kaamera **19.30** Regina **21.15** Hetked arhiivist. Ülle Kaljuste **21.30** Kaadris **21.50** Keskea rõõmud **23.00** Mona Lisa **23.50** Tugitooliteater

Kirju Buenos Airesest

11. osa

RIEJUTUT

EIA UUS

Jabur, et nii väikesest asjast on võimalik saada tunne, et sain millegagi hakkama – ma saavutasin midagi. Jäin peale võitluses iseendaga ja ka maailmaga. Näed, ei andnud alla. Muud polnudki vaja. Vana hea „95% edust on lihtsalt kohapeale minek".

Veider oli olla metroos, maa all, nii kaugel kodunt. Nii üksi nii paljude võõraste seas. Mingid muusikud esinesid rongis. Kui nad ära läksid ja peaaegu kõik neile raha andsid, ka sellised inimesed, kellest seda ei eeldaks, tuli järgmine esineja, räppar. Tallegi anti raha. Vahepeal käis keegi pastakaid müümas ja inimesed ostsid. Seda nägin ma küll esimest korda elus. Miks kõigil pastakaid on vaja?

Ja siis läksin keskväljaku, Mai väljaku, Plaza de Mayo lähedal Catedrali peatuses maha, tulin inimsummas tänavale. Jälle täiesti uus linn, hoopis teistsugune arhitektuur ja meeleolu; olin rongiga sõitnud pool tundi. Kõndisin mõne sammu ja jäin kiirustavate inimeste vahel äkitselt seisma, näol taas see tobe naeratus, mis seal viimastel päevadel ikka käib. Kas ma olengi siin? Mina! Siin Buenos Aireses, Lõuna-Ameerikas, Plaza de Mayol?! Ja vaatasin otse mööda bulvarit, mille lõpus on kuulus obelisk nagu plaadimängija nõel... Seda paika ei olnud minu jaoks paar kuud tagasi veel olemas. Ma olin kindlasti kuulnud linna nime (mis kõlab mulle praeguseks nii pühalt, et ma vaevu raatsin seda asjata suhu võtta), aga kui arvestada, et ma polnud isegi mõelnud, kus riigis ta asub, siis igasugune varasem kokkupuude puudus. Ja siis, kui ta mu teadvusse tuli ja ma hakkasin lugema – lugema, lugema, lugema. Kõike, mida eesti keeles kätte sain – Borges, Cortázar, Sabato ning internet, e-raamatud, ainus 500-lehekküljene Argentina reisijuht, mis Rahva Raamatus oli.

Kui ma lugesin, ei saanud ma aga üle tundest, et mis mõttes on selline maagiline koht olemas ja mina ei teadnud sellest midagi. Salajane pühapaik maailmas, mida on universum minu eest varjanud. Iga uus infokild vaimustas: tänavatel tantsitakse tangot, majadel pole nurki, Euroopa parimad arhitektid, pealinnast eemal veinipiirkonnad, pingviinid, vaalad, isegi Antarktikasse saab Argentinast!

Täna tundus eriti hämmastav, et mu metroopeatuses on näitus Ernesto Sabatost ja tee peale jäi raamatupood, mis kandis tema raamatu nime, „Tunnel", mida ma hiljuti Eestis oma kodus, oma voodis lugesin.

Kõndisin siis suvalisse suunda, lootes leida kohvikut. Bulvarid, mis Mai väljakult laiali voolavad, on kõik välimuselt nagu Pariisis. Ometi on väljakul ka paar maja vägagi Hispaania, nagu valge Cabildo ja valitsuse Casa Rosada. Viimasel Tallinnaõhtul Toompeal kõndides mõtlesin, et meil on ju ka Casa Rosada, Roosa Maja...

Siis aga, mõni tänavavahe suvalises suunas edasi, sattusin justkui üsna getosse. Majad olid sajandivanused, imekaunis juugend ja *art deco*, aga klaasvitraažid kildudeks ja seinad suvaliselt värvitud ja grafitikirjadega üle lastud... Ja mulle meenus.

● Olin nendest väga palju lugenud, et Argentina põhiline söök on empanadad, täidisega saiakesed.

Suvel, kui ühel päeval olime merel ja see Buenos Airese välkmõte tühjalt kohalt tuli, sattusime paar päeva hiljem Ateenasse, kus olid ilusa arhitektuuriga sajanditagused majad lastud täiesti laguneda, grafitiga üle soditud, siis ütlesin: „See! See on see, millisena ma kujutan ette Buenos Airest!" Ja ma ei osanud öelda, miks. Ma ei tea, et ma oleksin kunagi sellest linnast pilte näinud, ja kui ma siis hiljem guugeldasin, tulid pildid uhkest suurlinnast ja armsatest rajoonidest. Sellest, mida mina ette kujutasin, ei olnud ühtki vihjet.

Aga siin ma nüüd siis täna seisin ja mõtlesin: „Ahaa! Ma teadsin seda! Mul oli õigus." Kuidas ma sain seda teada?

Millegipärast on mulle alati meeldinud arhitektuur, millel on jälgi elamisest. Lagunev Lissabon rohkem kui alati renoveeritud London. Nooremana oli mul alati nii kahju näha, kui Tallinna vanalinnas mõne maja fassaad jälle korda tehti, aga nüüd mõistan: see on hädavajalik, et hoonel jätkuks eluiga.

Lõpuks oli mu kõht juba nii tühi, et olin valmis end tänavale pikali viskama, aga selle asemel astusin sisse nurgalokaali, Café San Martin'i, kus vanamehed vaatasid telekast sporti ja imeliku kellaaja tõttu oli süüa ainult empanadasid. Olin nendest väga palju lugenud, et Argentina põhiline söök on empanadad, täidisega saiakesed. Saiakeste isu mul ei olnud, aga valikut polnud ka. Kui mu empanadad lõpuks saabusid, nägid need küll välja nagu pirukad, ent tegu oli hoopis kuuma ja mahlase praega, mida hoidis koos imeõhuke krõbe saiakiht!

Alles siis, kui veresuhkur tõusma hakkas, märkasin end ümbritsevat maailma. Sisekujundus tundus väga vana ja kuulsa Buenos Airese kunstistiili, *fileteado*'ga kaunistatud. Näiteks meestetualeti sildile oli maalitud uhke vanaaegses mundris mees ja kiri *caballeros* ehk härrasmehed/rüütlid/ratsanikud. Lõpuks sain ka süveneda kaasas olnud raamatusse, mida enne silmad lugemast tõrkusid.

Järgneb

KULTUURITEATED

● TERVIS JA SPORT

Fra Mare Day Spa basseini- ja saunapark avatud iga päev 13–22; kl 19 vesiaeroobika. Day Spa pilet E–N 10,50 €; R–P 14 €.
Kevade eripakkumine – vett väljutav ja salendav kehahooldus 55 €. Broneerimine tel 472 4612 ja 472 4600, spa@framare.ee.

Spaahotelli Laine vee- ja saunakeskus avatud E–L kl 6–9 (3 €), 13–22 (7–10 €), P 6–9 (3 €), 9–22 (10 €). Treeningusaal avatud iga päev kl 6–22 (4 €). Täpsem teave ja broneerimine tel 472 4414.

● TANTSUÕHTUD

Fra Mare *À LA CARTE* restoran Bergfeldt ja *lobby*-baar (Ranna tee 2): P–N 12–23 ja R, L 12–24. L, 8. apr kl 20 tantsuõhtu, mängib ans PetriMetri. Prantsuse **Good France**'i gurmeepäevad 21. aprillini. framare.ee. Tel 472 4605, 503 7289.

Restoran Blu Holm (Sadama 9/11) P–N 12–23, R–L 12–24. L, 8. aprillil kl 20 tantsuõhtu, mängib Üllar Jörberg. Peo- ja peielauad, küsi pakkumist!

● KINO

Haapsalu kultuurikeskuses 9. apr kl 13; 11. apr kl 17.30 animafilm „Smurfid: kadunud külake", 3D, pilet 3,50 € + prillid 1 €. 12.–13. apr kl 17.30 animafilm „Smurfid: kadunud külake", pilet 3 €. 9. apr kl 15; 10. apr kl 16 film „Power Rangerid", pilet 4 €. 9. apr kl 17.30; 10. apr kl 19 film „Kõik, mis juhtub pärast", pilet 4 €.

● KULLAMAAL

Kullamaa kultuurimajas 13. aprillil kell 18 Jaak Ellingu filmiõhtu. Sulev Keeduse film „Georgica". Filmiõhtu kõigile tasuta.

● LOENG

Haapsalu sotsiaalmajas (Kastani 7) 13. aprillil kell 12 **toa- ja rõdutaimede hooldus**. Hiiumaalt külas florist ja maastikukujundaja Hebe-Kai Kann.

● RAAMATUKOGU

Läänemaa keskraamatukogu: lugemissaal, avalik internetipunkt ja kojulaenutuse osakond (Posti 3) ja lasteosakond (Wiedemanni 11) avatud E–R 10–18, L 10–15. P suletud. **Igal laupäeval kell 11** on lasteraamatukogus jutuhommik. Raamatulaenutuspunkt sotsiaalmajas (Kastani 7) avatud T 14–17 ja R 11–14. Vaata www.lib.haapsalu.ee.

● NÄITUSED

Maie kunstipood (Posti 2): E–R 10–18, L 10–15 Haapsalu ja Läänemaa kunstnike müüginäitus.

Lasteraamatukogu (Wiedemanni 11): aabitsanäitus „Eesti aabitsa lugu" ning väljapanek „Hea lasteraamat 2016". Nadežda Gorbušina ja Dmitri Gorbušini ühisnäitus „Unenäopildid ja poeetiline Haapsalu".

Keskraamatukogu (Posti 3): loodusfotode näitus „Looduse keskel" laenutussaali vahelael ja lugemissaalis, prantsuse instituudi näitus „Bioloogiline mitmekesisus" lugemissaali fuajees ning väljapanek „Eesti naljad" lugemissaalis.

Haapsalu pitsikeskus (T–R 11–16, L 11–15): niplispitsinäitus „Töö kiidab tegijat". Tasuta.

Haapsalu linnagalerii (Posti 3): 30. aprillini EKA moe- ja tekstiiliosakonna magistrantide näitus „Analoogist".

Spaahotelli Laine fuajee galeriis (Sadama 9/11) Kai Jeebergi maalide näitus „Kevad".

Kullamaa kultuurimaja galeriis Eveline von Maydelli maailm.

Haapsalu kunstikooli galerii (Jaani 2): T–R 14–18 ja L 12–16. Maarja Aaloe isikunäitus „Hea". Tasuta.

● MUUSEUMID

Iloni lmedemaa teemakeskus (Kooli 5) E–P 11–17. www.salm.ee.

Haapsalu raekoda (Kooli 2): K–P 11–17. www.salm.ee.

Haapsalu piiskopilinnuse muuseum R–P 11–16. www.salm.ee.

Rannarootsi muuseum avatud T–L 11–16. www.aiboland.ee.

Hanila muuseum avatud ettetellimisel. Tel 5333 8586. 8. aprillil kell 11 „Läänemaa taluarhitektuur ja reheahjud". Esinevad Heiki Pärdi ja Rasmus Kask Eesti vabaõhumuuseumist. Sissepääs muuseumipiletiga.

Raudtee- ja sidemuuseum: R–P 11–16. www.salm.ee.

Ants Laikmaa majamuuseum ja park (Kadarpiku küla, Lääne-Nigula v): K–P 11–16. www.salm.ee.

Lihula muuseum talvehooajal avatud ettetellimisel. Info muuseum@lihula.ee või tel 523 4303.

RIDALA VALLAVALITSUSE TEADE

Ridala vallavalitsuse teade

Ridala vallavalitsus algatas 6. aprilli 2017. a istungil korraldusega nr 141 korralduse „Ühissõidukipeatusele kohanime määramine" eelnõu. Korralduse eelnõu on avalikustatud Ridala valla kodulehel www.ridala.ee.

Ridala vallavalitsus

TEATED

Pühadel on linnasaun suletud

Pühade tõttu ei tööta linnasaun 14. ja 15. aprillil.

OÜ Haapsalu Linnahooldus

IMATRA ELEKTER

ELEKTRIKATKESTUSED

Elektrivõrgu hoolduse ja remondi tõttu on elektrikatkestused:

10. aprillil kl 9–10 Rohu, Töökoja, Puu, Pipra aj;

10. ja 11. aprillil kl 9.30–16 Nurmsi aj;

12. ja 13. aprillil kl 9.30–16 Nehatu aj-st Tamme, Pärtli ja Türni-Metsavahi talu.

Loodame teie arusaamisele ja mõistvale suhtumisele.

Imatra Elekter AS

Traktorite ja liikurmasinate tehnoülevaatus

Korralist tehnoülevaatust teeb Põhjala Tehno OÜ.

Ajakava
10. aprillil
kl 10 Üdruma; kl 12 Liivi
12. aprillil
kl 8 Rõude; kl 9 Laiküla
17. aprillil
kl 12 Kirikuküla
18. aprillil
kl 8 Meelva
19. aprillil
kl 8 Virtsu
25. aprillil
kl 8 Vatla
26. aprillil
kl 8 Vagivere
28. aprillil
kl 8 Kõmsi

Väljakutse traktori ülevaatuseks graafikuvälisel ajal ja lisateave tel 472 0875, 527 7647 või 5690 6750.

Põhjala Tehno OÜ

Luulekevad 2017

Ootame kõigilt luulehuvilistelt mis tahes teemadel võistlusluuletusi (soovitavalt 5–6) 15. maini e-aadressil ingvarl@hot.ee.

Võib esineda ka varjunime all, kuid meile palume sel juhul teatada ühtlasi oma õige nimi, aadress (ka tavaposti aadress), telefon, vanus, õpilastel kool ja klass või kursus, täiskasvanuil vanus ja elukutse. Poolikult vormistatud võistlustööd arvesse ei lähe.

Kõigi vähemalt II vooru jõudnutega võtame ühendust ning paremiku luuletustest avaldame trükis luulevihikuna.

Võistluse lõpetamine ja laureaatide auhindamine 11. juunil algusega kell 12 Kirna mõisas.

Kõik luulehuvilised on oodatud!

Eesti luuleklubide liit

REKLAAM

LÄÄNE ELU TELLIMISHINNAD

1 kuu	8,60 eurot	7 kuud	51,20 eurot
2 kuud	17,20 eurot	8 kuud	58,60 eurot
3 kuud	22,00 eurot	9 kuud	65,90 eurot
4 kuud	29,30 eurot	10 kuud	73,20 eurot
5 kuud	36,60 eurot	11 kuud	80,50 eurot
6 kuud	43,90 eurot	12 kuud	87,80 eurot

www.le.ee tel 473 7222

Lääne Elu
Ilmub teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval

Toimetuse aadress:
Posti 30, 90504 Haapsalu.
Toimetus 473 7222,
kuulutused ja reklaam 473 7111,
faks 473 7040, e–post info@le.ee
Kodulehekülg: www.le.ee

Peatoimetaja Andrus Karnau
Toimetajad Kaie Ilves, Kaire Reiljan, Urmas Lauri, Lemmi Kann, Tarmo Õuemaa
Reklaam reklaam@le.ee
Küljendaja Tiina Liiv
Korrektor Heli Tammik
Fotograaf Arvo Tarmula

Kuulutuste vastuvõtja Merilin Sellik
Reklaamitoimetajad Ave Tapner, Alar Birk
Raamatupidaja Vilma Hõõvel
Väljaandja OÜ Lääne Elu: Posti 30, 90504 Haapsalu, tel 473 7222

Trükitud Printallis

Pangakontod
Swedbank EE18 2200 2210 1567 8031,
SEB EE62 1010 6020 0251 5004

Toimetusel on õigus kirju ja kaastöid toimetada ja selguse huvides lühendada ning valikuliselt honoreerida. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Kaebuste korral ajalehesisu kohta võib pöörduda Pressinõukogusse pn@eall.ee või tel 646 3363.

MÜÜK

Auto- ja majavõtmete valmistamine, lukkude paigaldus ja müük. Autoraadiod ja kõlarid. Autoalarmid. Rauduksed. LVL OÜ, Posti 39 (veetorn), tel 473 3247 ja 507 7979.

Müüa soodsalt sauna- ja suitsuahjud, kaminad, pliidid ja boilerid. Paigaldus. Pottsepatööd. Tel 505 4355.

Müüme põranda-, voodri- ja ehituslaudu mitmes laiuses. Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Küttepuu, kuiv või toores, nii lahtiselt kui ka võrgus. **Kõdusõnnik** 30 kg. Tel 523 8852, 473 3301. Tammaru farm, www.tg.ee.

Kuiv puu 35; toores haab 28; kask 35; okaspuu 30 €/rm. Pikkus 30, 40 ja 50 cm. Vedu 3–7 ja 10 rm kaupa. Tel 516 4278 ja 505 5203.

Kuivad pakitud kütteklotsid ja kaminapuud ning pakitud turba- ja puidubrikett. Kohalevedu tasuta. Tel 523 8503.

Nigula Saeveski müüb ehituslikku saematerjali ja küttepuid (konteineris). Ka saagimisteenus. Tel 502 0531 ja 502 1792.

Müüa pakitud turba- ja puidubriketti koos veoga, soovi korral ladustame. Tel 507 8754, www.briketivedu.ee.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Küttepuude müük (lehtpuu). Pikkus 30 cm, 40 cm ja 50 cm vastavalt ostja soovile. Hind alates 28 €/rm. Tarne alates 5 rm. Hind koos kohaleveoga Haapsalu linna piires. E–R kl 9–17. Tel 5668 1436.

Müüa 3 m küttepuid (must lepp ja valge lepp). Kohalevedu. Tel 505 3786.

Sise-, välisvoodri ning põrandalaua ja saematerjali müük. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 5373 1117.

Müüa toored halupuud 30–60 cm (lepp, must lepp, kask) veoga. Tel 517 5783.

Müüa küttepuud. Hall lepp al 28 €/rm, segapuu al 28 €/rm, must lepp al 32 €/rm ja kask al 35 €/rm, metsakuiv okaspuu al 33 €/rm. Vedu hinnas. Halu pikkus vastavalt ostja soovile. Tel 5666 0431.

Müüa mitmesuguseid 3 m küttepuid. Min kogus on 30 rm, 15 €/rm. Tel 507 2231.

Müüa liiva, kruusa, killustikku. Tel 5192 5792. www.kkmr.ee.

Lihula saeveski müüb küttepuid 30–50 cm, hinnad al 28 €/rm. Müüa ka võrkkottides kuivi küttepuid. Võrkkotis kuiv saar 34 €/rm ning metsakuiv okaspuu 33 €/rm. Pakume veoteenust. Tel 5457 5571, 5612 2922.

Müüa lõhutud küttepuid (toores hall lepp, sanglepp, kask). Tel 5615 8461.

Müüa saematerjali. Valmistame vastavalt tellija mõõtudele. Tel 5190 6615.

Haapsalu Veevärk AS müüb **kompostmulda**. 4 tonni linna piires (Uuemõisa, Kiltsi, Paralepa ja Valgevälja k.a) koos veoga 22,40 €. Info ja tellimine 473 5018 või 514 5857.

Müüa käsiõmblusmasin 15 €, pikendusjuhe pikkusega 50 m 20 € ja lauakaal 10 €. Tel 5192 5555.

OST

Vanametalli ost ning olme- ja ohtlike jäätmete vastuvõtt Pullapääl Läänemaa jäätmejaamas. Tõstukauto teenus, metalli lõikamine. E–R kl 9–17, L 9–14. www. feralmet.ee. Tel 5668 1436.

Ostan haavapalki, sanglepapalki, männipalki. Min läbimõõt 18 cm. Pikkused 3–3,1 m. Turuhinnad. Hankimine Kuijõele – Lääne-Nigula vald. Palun helista Bo Stenholm / OÜ VÄVARS 5622 3870, e-post bostenholm2000@gmail.com.

Musta ja värvilise vanametalli kokkuost aadressil Tööstuse 11, Haapsalu. www.rauaspets.ee. Teave tel 5837 6276.

Lihula antiigiäri ostab parima hinnaga vanavara, kunsti, kulda, hõbedat, märke, rahasid, raamatuid ja muud. Tühjendusostud majapidamise lõpetamisel. Tel 5691 5347.

Ostan või rendin ajaloolist kalapüügiõigust. Kõik pakkumused oodatud. Tel 5857 5060.

KOOLITUS

JAHITUNNISTUSE taotlemise kursused Läänemaal algavad 15. aprillil kl 10 Käbi külalistemajas. Info kalev.sootalu@gmail.com või tel 502 0283.

Fixum Autokoolis
algavad 15. aprillil
VEOAUTO- JA BUSSIJUHI AMETIKOOLITUSE KURSUSED.
Infotel 475 5255, 511 8111.

KINNISVARA

apslund kinnisvarabüroo
Posti18, Haapsalu.
Võtame müüki teie KINNISVARA.
Kokkuleppel kliendiga kohene väljaost.
ott@apslund.ee, tel 506 9600.

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Ostame põllu-, heina- ja metsamaad. Parim hind. Tel 506 9600.

Triovara Halduse OÜ ostab **põllu- ja metsakinnistuid** üle Eesti. Tel 507 2231.

Aarete KINNISVARA
Posti 21, Haapsalu, www.aarete.ee
KINNISVARATEHINGUD ja HINDAMINE.
Tel **4734376**.
Silvi Merilo – 5229958
Kairit Merilo – 506 6996

Müüa 3toaline korter Uuemõisas Haudejaama teel. Otse omanikult. Tel 550 0224.

Müüa 1toaline korter (34,9 m²) Uuemõisas 1/2. Mahukas keldriboks korteri all. Hind 18 000 €. Infot saab tel 517 8676 või omanikult 5648 8734.

Ostan või rendin garaaži Haapsalus. Tel 5599 9959.

Müüa elamumaa 1617 m² Ridala vallas Vilkla külas. Tel 5352 6281.

TEENUS

Matusebüroost, Kooli 4, E–R 9–15, matuseteenused: auto, puusärgid, ristid, pärjad, kimbud, hauakivid ja -plaadid. Tel 473 7210, 514 6239. Matuseteenused Lihulas tel 5373 0448.

Ehitus- ja remonditööd. Katuseehitustööd. Vihmaveesüsteemide müük ja paigaldusteenus. Tel 5347 7919.

Telerite ja elektroonika remonditöökoda Haapsalus Lihula mnt 27 (autobaas). Avatud tööpäeviti 9–18 ja laupäeval 9–14. Tel 473 3055, 5557 4519.

Puurkaevude puurimine ja projekteerimine. Vee- ja kanalisatsioonitööd ning septikute paigaldus. Rauaeraldus, filtrite paigaldus. Tel 521 7415, 504 2999, www.baltipuurkaev.ee.

Ohtlike puude eemaldamine ning okste ja võsa lõikus. Töötame 7 päeva nädalas. Välismaal omandatud pikaaegne kogemus. Soodne hind ja kiire teenus. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373. Randy

Ehitusfirma R&O Ehitus OÜ. Kõik ehitus- ja remonditööd: fassaadid, katused, terrassid, saunad, korrusmajade trepikojad jm. Tel 5857 5060. www.lihulaehitus.ee.

Tootja Läänemaal valmistab klaasplastist septikuid ja mahuteid. Kaeve- ja planeerimistööd kopplaaduriga. Tel 551 0428, ain.raali@mail.ee.

Elav muusika teie mis tahes peole! Teeme sündmuse toredaks ja meeldejäävaks! Tel 501 1696, www.syltament.ee.

Asrex OÜ teeb ehitus- ja remonditöid. Meeldivat koostööd soovides Asrex OÜ. Tel 5622 6716, info@asrex.ee, www.asrex.ee.

Lõikan ja kujundan viljapuid ning marjapõõsaid. Soovijatel palun ühendust võtta tel 5612 8777.

Seoses kevade saabumisega alustan viljapuude lõikamist. Teen ka hekke ning vajadusel lõikan suuremaid puid. Hind kokkuleppel. Töötan R–P. Helistada +372 5817 1670, Reio.

Viin ära teie majast, korterist ja keldrist kodumasinaid, vana mööblit, metalli, ehitusprahti jms. Lammutustööd. Veoteenused. Tel 5802 9660.

Psühholoogiline nõustamine, psühhoteraapia. Ära lase pingetel ja ärevusel üle pea kasvada, leiame koos väljapääsu. Tel. 510 9299, www.hingeroom.ee.

Õunapuude noorenduslõikus. Tel 5861 0794.

Hauaääriste ja -kivide paigaldus. Haudade hooldus ja muud kalmistutööd. Tel 557 3287. Jevgeni

TÖÖPAKKUMINE

Promenaadi hotelli restoran otsib oma meeskonda **kelnerit/ettekandjat** suvehooajaks. Saada oma CV e-aadressil hotel@promenaadi.ee. Tel 473 7250. Sadama 22, Haapsalu.

Vanem naisterahvas, voodihaige, vajab päevaseks ajaks **hooldajat**. Soovitavalt Taebla kandist. Tasu kokkuleppel. Info telefonil 504 9561. **Kiire!**

Promenaadi hotelli restoran ja grillterrass otsib oma meeskonda **kokk-abikokka** hooajaks. Võimalus töötada maist oktoobrini. Peamine ülesanne on vanemkoka abistamine toitude valmistamisel ja serveerimisel. Saada oma CV e-aadressil hotel@promenaadi.ee. Tel 473 7250. Sadama 22, Haapsalu.

O.K. Puhastusteenused OÜ pakub tööd **eripuhastustöölisele** ja **puhastusteenindajale**. Pakkumused oodatud info@okpuhastus.ee koos CV ning palgasooviga.

Nigula Piim OÜ võtab tööle **lüpsja** Leediküla farmi. Vahetustega töö lüpsiplatsil, neli tööpäeva, kaks puhkepäeva. Info tel 5341 2122. Vajadusel elamiseks korter.

Puhka Haapsalus OÜ pakub suvehooajaks (15.06–01.09) tööd **majutuse perenaisele**. CV saata info@puhkahaapsalus.ee. Küsimuste korral helista 5887 8121.

Lääne Teed OÜ võtab tööle täistööajaga **kopplaadurijuht-teetöölise** ja **autojuht-teetöölise**, kelle ülesanne on teostada abitöid teedeehituses ning töötada ka mehhanismijuhina. Kandideerimiseks saata CV aadressil kontor@lteed.ee. Info telefonil 472 4780.

Töömahu suurenemise tõttu vajab **OÜ Kirbla** oma meeskonda töökat ja kohusetundlikku **lüpsjat-loomakasvatustöötajat**. Palk kokkuleppel. Töö on vahetustega. Vajadusel pakume ka elamispinda. Täpne info telefonil 513 1632.

OÜ Läänemaa Veoautokeskus otsib oma meeskonda **lukksepp-keevitajat**. CV saata info@Lvak.ee. Lisateave tel 505 6121.

TÖÖOTSIMINE

Korralikud ehitajad ootavad tööpakkumisi. Korterite ja majade üldehitustööd, plaatimine, krohvimine, tapeetimine, laminaatparketi paigaldus. Majade värvimine, terrasside ehitamine ja piirdeaiad. Kõik pakkumused on oodatud. Töö kiire ja korralik. Tel 5665 9447.

METS

PROMETS OÜ ostab metsa- ja põllumaad ning kasvava metsa raieõigust. Tel 5591 9930, e-post info@promets.ee.

OÜ Landeker ostab **metsakinnistuid**.
Tel **511 0415** ja **517 9866**.

LOOMAD

HAAPSALU LOOMAKLIINIK
Posti 5. E–R kl 10–18.
Pood E–R 9–18, L 10–14.
Tel 473 5566, 5694 5545.

MITMESUGUST

Kaardid ennustavad, helista tel 9001727, kogenud ennustajad 24 t, ka mobiiltelefonilt, h 1,09 €/min.

Toimetus kuulutuste sisu eest ei vastuta.

Maikuu ei ole enam kaugel, kingi emale imeline võimalus!

Lääne Elu KINKEKAART

Kõigi vähemalt 3 kuu tellimusega kinkekaardi ostjate vahel loositakse välja piletid Belinda Carlisle'i kontserdile 19. augustil Haapsalu lossihoovis.

Kampaania kestab 12. maini.

Kutsume taas tunnustama parimaid haridustöötajaid ja hariduse toetajaid

16. aprillini on kõigil võimalik Haridus- ja Teadusministeeriumi veebilehe www.hm.ee/gala kaudu esitada tunnustamiseks suurepäraseid kandidaate üheteistkümnes kategoorias:

AASTA ÕPETAJA GALA
EESTIMAA ÕPIB JA TÄNAB

- lasteaiaõpetaja
- klassiõpetaja
- põhikooliõpetaja
- gümnaasiumiõpetaja
- klassijuhataja
- kutseõppeasutuse õpetaja
- õppejõud
- suunaja
- õppeasutuse juht
- hariduse sõber
- aasta tegu hariduses

Haridus- ja Teadusministeeriumi, sihtasutuse Innove ning Eesti Haridustöötajate Liidu korraldatav tunnustusüritus tipneb 7. oktoobril toimuva aasta õpetaja galaga, millest tehakse ka televisioonis otseülekanne.

Lisainfo: gala@hm.ee, www.hm.ee

Avaldame kaastunnet
Raivo Mitile
isa
kaotuse puhul.

Töökaaslased Uksetehasest

Avaldame kaastunnet
lähedastele
IVI TAMME
kaotuse puhul.

Haapsalu Linnavalitsus

LEINAKIMBUD
472 0383, 5342 3572
MATUSEPÄRG.EE

HOOLI RASKUSTESSE SATTUNUD PEREDEST!

Läänemaa Abikassa ootab heade inimeste ja organisatsioonide annetusi, et toetada raskustesse sattunud peresid Läänemaal.

Annetusi saab teha kontole 221046665398, Swedbank AS.

Teave Läänemaa portaalis www.laanemaa.ee (alajaotus „Elanikule", Läänemaa Abikassa).

Kui Sul on probleem või pole oma muret kellegagi jagada, on Sul võimalus abi saada
LÄÄNEMAA KRIISIABIKESKUSE NÕUSTAMISKABINETIST
Kastani 7, 90508 Haapsalu.

Esmane psühholoogiline nõustamine ja kriisiabi:
E–L – aeg kokkuleppel, tel 515 9572.
Holistiline psühhoteraapia / TRE – tel 515 9572.
TRE (Trauma Releasing Exercises – trauma vabastamise harjutused)
Kriisiabi tel – 5393 5121, 515 9572.
Esmane juriidiline õigusabi E 10–12.

Info ja eelregistreerimine tel 475 7555, 515 9572.
Meie koduleht
www.hot.ee/kriisiabikeskus/

Vähekindlustatud inimestele on nõustamisel omaosalus 5 €; eriolukordade puhul tasuta (KOV toetuse korral). Soodushinnad on õpilastele, pensionäridele. Väljaspool vastuvõtuaega helistades jätke oma teade ja tel nr automaatvastajale 475 7555, Teiega võetakse ühendust.

Reakuulutus (kuni 4 rida): tööpakkumine, mets, kinnisvara, koolitus ja auto 4,50 €, alates 4. korrast 3,60 €; müük, loomad, teenus, ost, mitmesugust ja soovin üürida 3 €, alates 4. korrast 2,58 €; tööotsimine 1,94 €. Kood 1 €. Raamiga kuulutus 1,02 €/cm², logoga 1,20 €/cm², kordus 20% soodsam. Leinakuulutus 10,50 €, topeltsuuruses 18 € ja matuseteade (topeltsuuruses) 10,50 €. Õnnitlus: väike 10,50 € ja topeltsuuruses 18 €. Tänuavaldus 10,50 €. Teated 0,60 €/cm²; raamitult 0,72 €/cm². Kuhu minna 0,36 €/cm². Kirikuteated 12 € kuus kogudus. Avatud E–R kl 8.30–17, tel 473 7111, faks 473 7040, **e–post info@le.ee**

VIIMANE VEERG

EKRAANITÕMMIS

Laikmaa pargi hallhaigruid näeb haigrukaameras

Läänemaale Ants Laikmaa majamuuseumi lähedale on sel aastal paigaldatud haigrukaamera, mille kaudu saab jälgida seal pesitseva haigrukoloonia tegemisi.

Laikmaa muuseumi lähedal pesitsev hallhaigrukoloonia on ilmselt Eesti suurim, kus pesitseb ligi 300 paari. Urmas Sellise ja Renno Nellise teatel pesitseb neid Eestis kokku 2000–2500 paari.

Haigrukoloonia üht osa jälgitakse AXIS 18 x suumiga kaameraga, mis on paigaldatud pesadega samale tasapinnale suure männi latva. Kaamerapilt ei püsi mitte ühel kohal, vaid on liigutatav. Nii jälgitakse kaameraga kümneid haigrupesi.

Haigrukoloonia tegemistele saab kaasa elada SA Haapsalu ja Läänemaa Muuseumide ja Looduskalendri kodulehe vahendusel. **KAIRE REILJAN**

ILMAENNUSTUS

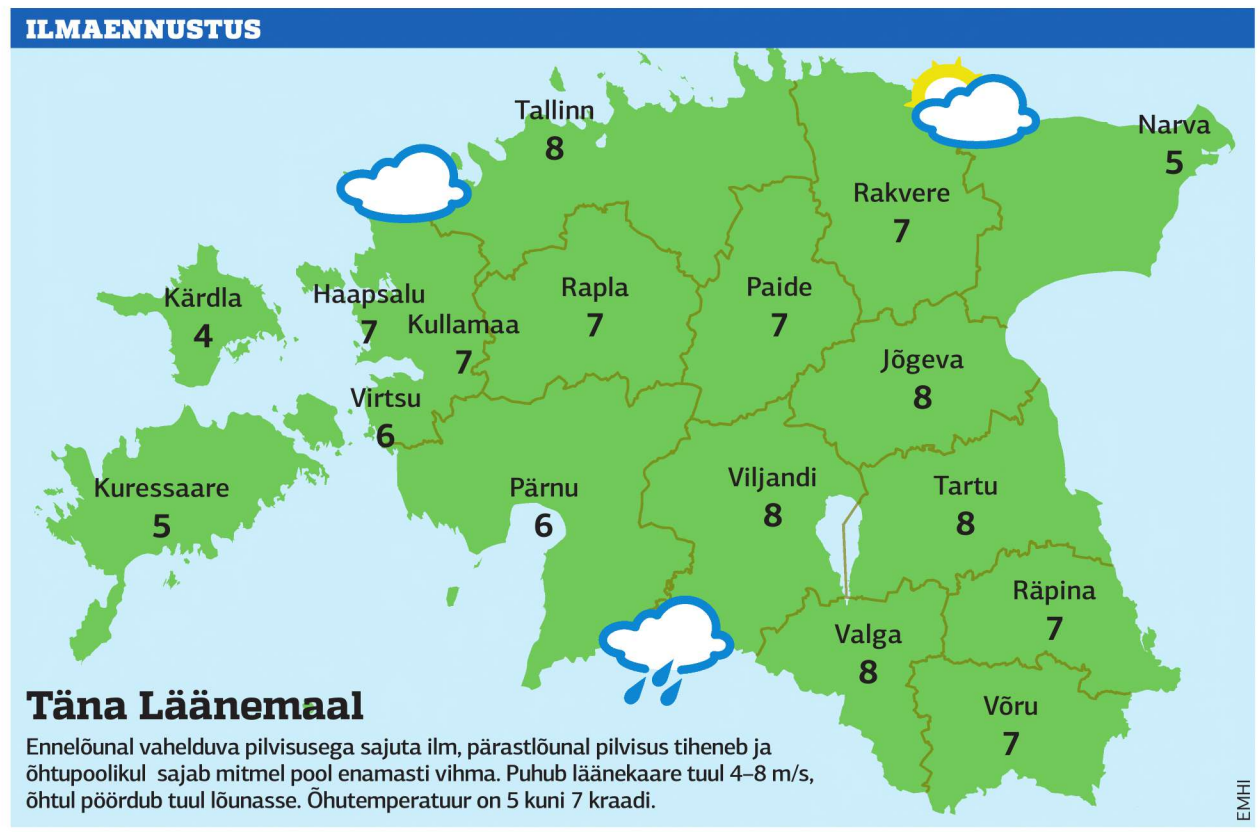

EMHI

Täna Läänemaal

Ennelõunal vahelduva pilvisusega sajuta ilm, pärastlõunal pilvisus tiheneb ja õhtupoolikul sajab mitmel pool enamasti vihma. Puhub läänekaare tuul 4–8 m/s, õhtul pöördub tuul lõunasse. Õhutemperatuur on 5 kuni 7 kraadi.

	öö päev		öö päev		öö päev		öö päev
Pühapäev	**0°...10°**	**Esmaspäev**	**4°...12°**	**Teisipäev**	**2...6°**	**Kolmapäev**	**0°...5°**
edela-, lõunatuul 2–10 m/s		edelatuul 6–11(16) m/s		lääne-, loodetuul 4–10 m/s		muutlik tuul 1–10(13) m/s	

ISSN 1406-1430

VAATA KA WWW.LE.EE

AM TIMBER
ostab
KASVAVAT METSA ja VÕSA
(ka väheväärtuslikku),
METSAMATERJALI.
Tel 507 9940
amtimber001@hotmail.com

PARILA KLAAS OÜ
Lähtume alati kliendi soovidest ning peame lugu traditsioonidest ja looduse säästmisest.
Valmistame **eritellimusel** puidust aknaid ja uksi ning muid puidust tooteid.
Westmeri 2
90502 Haapsalu
Tel 472 0868
info@parila-klaas.ee

KukerJillid & JUSS HAASMA

45 aastat hiljem...
19. aprill Haapsalu Kultuurikeskus
Piletid www.hitivabrik.ee, Piletilevis ja Piletimaailmas. Algus 19.00
Esitleb: kaubamaja Kutsub: Elmar Toetab: 2

HAPSAL Dietrich
Kohvik Hapsal Dietrich on alates 7. aprillist avatud nädalalõppudel: N, P 12-20 ja R, L 12-22!
Tere tulemast!
Karja 10, Haapsalu +372 509 4549 kohvik@dietrich.ee
www.dietrich.ee

23. aprillil 2017
HAAPSALU SPORDIHOONES
Endel Nelise nimelised
LÄÄNEMAA MEISTRIVÕISTLUSED
VEHKLEMISES
Kell 10 NAISED
Kell 15 MEHED
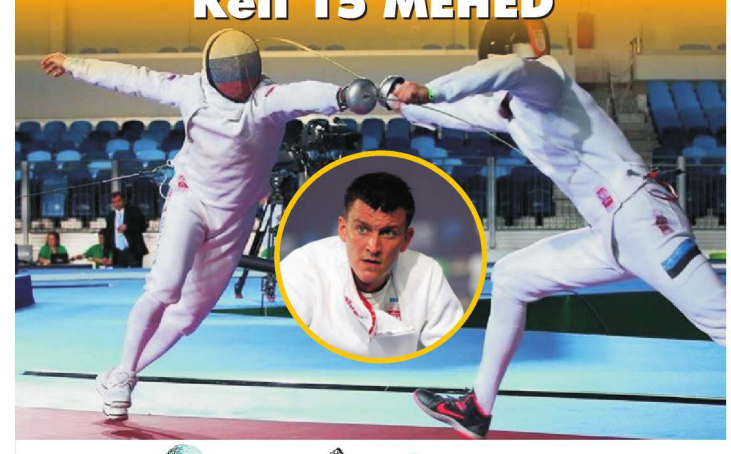
HAAPSALU 1279 MOROBELL Est Trans KAUBAVEOD Eisi Lääne Elu LÄÄNELA

65 NUKU teater · muuseum
Ellen Niit
KRÕLL
Lavalised ulakused Krõlliga
3. mail kell 11
Haapsalu Kultuurikeskuses

vanusele 4–10
NUKU
Lai 1/Nunne 4
Tallinn
nuku.ee
Piletid müügil Piletilevis ja kohapeal

SUUREPÄRANE KINGIIDEE KINKEKAART LÄÄNE ELU TELLIMUSEGA
KINKEKAARDID ON SAADAVAL LÄÄNE ELU TOIMETUSES AADRESSIL POSTI 30. E–R KELL 8–17. TEL 473 7222
SOOVIST VÕID TEADA ANDA KA E-POSTIGA INFO@LE.EE